

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **X.**, narozený X.
státní příslušnost Uzbekistán
bytem X.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 1. 2019 č. j. OAM-551/ZA-ZA11-P10-2016

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), jímž žalobcům neudělil mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, §

14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 29. 1. 2019.

II. Žalobní body

2. Z hlediska případu žalobce je determinující událostí pro jeho azylový příběh hnutí občanské společnosti v A., kde se účastnil shromáždění. Nelze souhlasit s žalovaným v tom ohledu, že by žalobce nebyl v minulosti v zemi původu politicky aktivní. Naopak žalobce od počátku řízení o udělení mezinárodní ochrany tvrdí, že důvodem pro podání jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany je právě jeho politická aktivita spočívající v účasti na uvedeném shromáždění. Žalobce rovněž uvedl, že jeho zaměstnavatel byl policií zadržen, neboť byl údajně podezřelý z terorismu, a sice v roce 2005. V této souvislosti byl žalobce a jeho známý předveden na služebnu policie, kde měl potvrdit obvinění vůči svému zaměstnavateli. Když žalobce odmítl připojit svůj podpis pod uvedenou listinu, byl policejními úředníky zbit. Žalobce byl tedy podroben mučení a je přesvědčen, že právě jeho účast na demonstracích v roce 2005 vedla policii k tomu, aby s ním zacházela brutálním způsobem. V případě policejních úředníků se jedná o státního původce pronásledování.
3. Pokud jde o pronásledování žalobce pro uplatňování politických práv, pak žalobce poukazuje na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 423/2004-81 ze dne 20. 10. 2005. Pokud jde o časový odstup mezi událostmi v roce 2005 a podanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany, tak žalobce uvádí, že argument žalovaného o opožděnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany nemůže obstát. V rozsudku ze dne 21. 8. 2003, sp. zn. 2 Azs 5/2003 (publ. pod č. 18/2003 Sb. NSS), soud uvedl: „...cizinec pronásledovaný za uplatňování politických práv a svobod ve své vlastní zemi má o azyl požádat vždy již v první zemi, v níž má reálnou příležitost tento status obdržet nejdříve a v níž budou garantována jeho základní práva a svobody.“ Z této logiky také vyplývá, že má takový cizinec požádat o azyl neprodleně poté, co má k tomu příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. V opačném případě, tedy při podání žádosti o azyl s výrazným časovým odstupem po vstupu na území státu, kde mu může být ochrana formou azylu udělena, lze předpokládat, že důvody podání žádosti se již nemusejí shodovat s důvody odchodu ze země původu, což může cizince z poskytnutí azylu vyloučit podobně, jako žádost v jiné, než první bezpečné zemi. Tuto logiku ostatně sleduje i zákon o azylu ve svém § 16 odst. 1 písm. k), podle něž se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel „podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo vydání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve“. Jinak řečeno, pokud cizinec požádá o azyl proto, že mu hrozí správní vyhoštění, bude jeho žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná, a nebude tak již zkoumáno, zda jsou v jeho případě dány důvody podle § 12 zákona o azylu a jeho minulé pronásledování či důvodná obava z něj budou z hlediska žádosti o azyl již procesně nepodstatné. Nutno poznamenat, že posledním impulzem pro odchod do Evropské unie a podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo předvolání ze strany policie, kdy se žalobce obává

pronásledování v zemi původu. O udělení mezinárodní ochrany v Evropské unii žádal bez většího časového prodlení, jakmile na území České republiky vstoupil. Žalobce do svého odchodu svou pravou identitu skrýval, aby předešel svému pronásledování. Pokud mu žalovaný vytýká, že svou identitu zapíral neprofesionálně, tak uvádí, že v této oblasti skutečně není profesionálem. Žalobce rovněž v pohovoru před správním orgánem uvedl, že se již domníval, že na celou věc bylo již zapomenuto, událostmi v roce 2016 byl však opět přesvědčen o tom, že bezpečnostní úřady Uzbekistánu o něj stále mají intenzivní zájem.

4. Žalobce ve věci své žádosti o udělení mezinárodní ochrany vypovídal vždy pravdivě a ničeho nezamlčoval, o tom konečně svědčí i okamžité přiznání neplatnosti cestovního dokladu, se kterým přicestoval na území Již samotné desetileté zatajování vlastní totožnosti, svědčí o skutečnosti a intenzivnosti obavy žalobce. Tato obava je pak jasně spojena s žalobcovou politickou aktivitou - účastí na demonstracích v roce 2005. Žalobce mimo jiné v pohovoru před žalovaným úřadem uvedl, že jeho bratr byl po uvedených demonstracích zadržen a následně byl v roce 2009 zabit. V této době byl zadržen i otec žalobce, jenž byl ohledně případu žalobce vyslýchán a při těchto výsleších byl mučen. Tyto skutečnosti žalovaný vůbec nevzal do úvahy při odůvodňování napadeného rozhodnutí, a toto je tedy nepřezkoumatelné. Žalovaný nezjistil náležitě skutkový stav, o němž by nebyly důvodné pochybnosti. Žalovaný rovněž pochybil při zjišťování skutkového stavu, když hodnotil předložená předvolání na policii. Žalovaný shrnul svou argumentaci k předloženým listinným důkazům tak, že je v pořádku, jestliže je žalobce trestně stíhán, jestliže vystupuje pod nepravou totožností. Žalobce však konzistentně tvrdil, že důvodem jeho trestního stíhání je spolupráce tajných služeb a snaha potrestat jej za jeho politické aktivity. Jak vyplývá například z odpovědi Rakouského centra pro informace o zemích původu, je zájem uzbeckých úřadů o účastníky demonstrací stále intenzivní a tyto osoby jsou nadále ohroženy pronásledováním. Jak vyplývá ze zprávy Human Rights Watch ze dne 27. 3. 2018, kromě žurnalistů a lidskoprávních aktivistů jsou pronásledováni i občané, kteří zastávají kritické postoje vůči současné vládě. Na této skutečnosti se mnoho nezměnilo ani výměnou vládního vedení země. Žalobce dále cituje ze zprávy Rakouského centra pro informace o zemích původu (ACCORD), z této plyne, že při návratech uzbeckých občanů ze zahraničí dochází k výsledkům navracejících se osob ohledně jejich činnosti v zahraničí. Pozornost je zaměřena zejména na osoby vracející se z Turecka a z Evropy. Výsledkem výsledků na letišti je buď okamžité zadržení, nebo propuštění vyslýcháného. Následně může dojít k zadržení v řádu několika měsíců. Uvedenými aspekty azylového příběhu žalobce se žalovaný úřad nijak nezabýval, nereagoval na tvrzení žalobce, že jeho rodinní příslušníci byli v souvislosti s jeho osobou perzekuováni, přičemž jeho bratr byl zabit. Žalobce upozorňuje na povinnost správního úřadu náležitě zjišťovat skutkový stav s ohledem na zásadu materiální pravdy. Žalovaný pochybil, když nezjistil takové důkazní prostředky, které by přesvědčivým způsobem mohly potvrdit či vyvrátit tu skutečnost, zda-li jsou účastníci protestů v roce 2005 ohroženi pronásledováním i v současnosti. Obecné konstatování toho, že situace v zemi původu se uvolnila za současného uznání, že Uzbekistán není demokratickou zemí, se jeví jako zcela nedostačující a činí naříkané rozhodnutí nepřezkoumatelným. Naopak z výše uváděných

zpráv vyplývá, že uzbecké státní orgány jsou schopny perzekuovat osoby i po značné době od vyjádření jejich politického názoru. Tomu pak přisvědčují i předkládaná předvolání policie.

5. Žalobce je názoru, že mu žalovaný měl udělit azyl podle ustanovení § 12 zákona o azylu. Subjektivní stránka obavy je v případě žalobce naplněna, neboť jak jeho výpovědi před správním orgánem, tak i jeho chování (desetileté utajování skutečné totožnosti) skutečně obavě žalobce nasvědčují. Pokud jde pak o objektivní stránku obavy z pronásledování, je nutné, aby obava žadatele byla opřena o plausibilní základ, jež jeho obavu objektivně odůvodňuje. V této souvislosti žalobce poukazuje na znění čl. 4, odst. 4 kvalifikační směrnice, podle kterého skutečnost, že žadatel již byl pronásledován nebo utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám pronásledování nebo způsobení vážné újmy, je závažným ukazatelem odůvodněnosti obav žadatele z pronásledování nebo reálného nebezpečí utrpění vážné újmy, neexistují-li závažné důvody domnívat se, že pronásledování nebo způsobení vážné újmy se již nebude opakovat. Žalobce byl již v minulosti vystaven pronásledování, respektive jím byl

přímo ohrožen. V souvislosti s citovaným ustanovením kvalifikační směrnice je tedy třeba při zjišťování skutkového stavu vycházet z toho, že žalobci reálně pronásledování hrozí. Žalovaný úřad v naříkaném rozhodnutí dospěl k zcela nesprávnému názoru, že pronásledování

do budoucna již žalobci nehrozí. Tento závěr odporuje veškerým zprávám o zemi původu žalobce a žalovaný se dostatečně nevypořádal s tvrzeními žalobce o usmrcení jeho bratra a mučení jeho otce. Žalobce namítá, že v zemi původu je reálně ohrožen mučením. Podle ustanovení čl. 1, odst. 1 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání výraz „mučení“ znamená jakékoli jednání, jímž je člověku úmyslně působena silná bolest nebo tělesné či duševní utrpení s cílem získat od něho nebo od třetí osoby informace nebo přiznání, potrestat jej za jednání, jehož se dopustil on nebo třetí osoba nebo z něhož jsou podezřelí nebo s cílem zastrašit nebo přinutit jej nebo třetí osobu nebo z jakéhokoli jiného důvodu založeného na diskriminaci jakéhokoli druhu, když taková

bolest nebo utrpení jsou způsobeny veřejným činitelem nebo jinou osobou jednající z úředního pověření nebo z jejich podnětu či s jejich výslovným nebo tichým souhlasem. Toto vymezení nezahrnuje bolest nebo utrpení, které vznikají pouze v důsledku zákonných

sankcí, jsou od těchto sankcí neoddělitelné nebo jsou jimi vyvolány náhodou. Podle ustanovení čl. 3 uvedené úmluvy žádný stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, nevypoví, nevrátí či nevydá osobu jinému státu, jsou-li vážné důvody se domnívat, že by jí

v něm hrozilo nebezpečí mučení. Pro účely stanovení toho, zda existují takovéto důvody,

vezmou příslušné orgány v úvahu veškeré související okolnosti, včetně, v odůvodněných

případech, existence trvalého hrubého, zřejmého nebo masového porušování lidských práv v daném státě. Žalobce uvádí, že z provedeného dokazování před správním

orgánem

vyplývá, že mu v zemi původu hrozí trestní stíhání. Sporné mezi stranami je to, zda má toto azylovou relevanci. Nicméně správní orgán naprosto opomněl vzít do úvahy to, zda

je žalobce ohrožen mučením, tj. vážnou újmu. Žalobce v tomto ohledu odkazuje na závěry

rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ze dne 4. 11. 2010 č. stížnosti: 15303/09, Sultanov proti Ruské federaci. Z uvedeného rozsudku plyne, že v Uzbekistánu dochází k

systematickému mučení ve vězeňských zařízeních a vydávání do tohoto státu představuje

porušení práva podle čl. 3 úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. I když tento rozsudek je poněkud staršího data, dosud nebyl překonán novým rozhodnutím.

O

aktuálnosti uvedených závěrů rozsudku svědčí např. zpráva Amnesty International „Usbekistan - Fast Track to the Torture,” Státní orgány v zemi původu užívají jak mučení

fyzickou silou, tak mučení za pomoci vyvíjení psychologického nátlaku na vězněné osoby

vydíráním, že bude ublíženo jejich rodinným příslušníkům. Ochránci lidských práv, bývalí vězni a jejich blízcí poskytovali spolehlivé informace dokazující, že policie a příslušníci Národní bezpečnosti běžně za účelem vynucení přiznání trestních činů či udávání mučili podezřelé, zadržené a vězně. I přes spolehlivé důkazy soudci ignorovali či zavrhovali obvinění zmučení či špatného zacházení jako neodůvodněná. V únoru Džizakský krajský trestní soud uznal chovatele ryb A. A. a další čtyři obžalované vinnými z protiústavní činnosti a z členství v „extremistické organizaci”. Byli odsouzeni k odnětí svobody ve výši pěti až dvanácti let. A. A. obvinění odmítl a sdělil soudu, že jej příslušníci Národní bezpečnosti násilím odvedli, drželi měsíc v izolaci, mučili jej a nutili ho k přiznání. Několik svědků obžaloby u soudu vypovědělo, že je příslušníci Národní bezpečnosti zadrželi a mučili, aby svědčili proti A. a jeho spoluobviněným. Při odvolacím řízení v březnu A. spoluobviněný F. D. před soudem prohlásil, že byl také mučen. Soud i odvolací soudci všechna obvinění z týrání ignorovali a uznali vynucená „přiznání” obžalovaných jako důkazy proti nim. O pokračování v metodách, jež podle mezinárodního práva nutno považovat za mučení podává pak informaci i aktuální výroční zpráva Amnesty International, 2018, uzbecké úřady zneužívají nucené návraty svých státních občanů ze zahraničí k vykonstruování smyšlených obvinění vůči nim. Uzbecké orgány při spolupráci s cizími státy na vyhošťování svých občanů ujišťují tyto o spravedlnosti uzbeckého trestního procesu a o dodržování mezinárodních lidskoprávních závazků. V praxi pak však nemají západní diplomaté možnost dodržování těchto diplomatických záruk ověřit a s vyhoštěnými nebo vydanými osobami nemají možnost svobodného styku, jak je obvykle ujednáno. Navracející se osoby jsou vyslýchány a mučením donucovány k doznání ke smyšleným protiprávním jednáním.

6. Nutno připomenout, že pro splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14a azylového zákona nejsou vyžadovány specifické důvody takového jednání. I v případě, kdy žalovaný tvrdí, že žalobce bude postihnut toliko za svůj

protiprávní čin, je třeba se zabývat tím, zda mu hrozí mučení. V souvislosti s azylovým příběhem žalobce a informacemi o zemi původu je pak nutno konstatovat, že reálná hrozba vážné újmy je v daném případě dána.

7. Při posuzování ohrožení žalobce vážnou újmou žalovaný úřad nezhodnotil reálné nebezpečí vykonání trestu smrti, tj. popravy. Zde žalobce poukazuje na závěry rozsudku

Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 40/2009 ze dne 28. 7. 2009, kde soud uvádí: „Podle § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu se za závažnou újmu považuje uložení nebo vykonání trestu smrti. Podle dřívějšího § 91 zakládalo překážku vycestování, pokud by byl cizinec nucen vycestovat do státu, který žádá o jeho vydání pro trestný čin, za který zákon tohoto státu stanoví trest smrti. Již na první pohled je zřejmé, že nová právní úprava se oprostila od spíše formálních požadavků kladených na aplikaci předchozí překážky vycestování. Doplňková ochrana tak již není vázána na extradiční žádost státu, ani na to, že trest smrti musí být formálně zakotven v zákonodárství žádajícího státu. Pro naplnění závažné újmy postačuje „jen“ reálná hrozba trestu smrti nebo jeho výkonu. Rovněž je však třeba přihlídnout ke znění čl. 15 písm. a) kvalifikační směrnice: zatímco české znění tohoto ustanovení hovoří o uložení nebo vykonání trestu smrti, je z jiných jazykových verzí patrné, že závažnou újmou je trest smrti nebo poprava (death penalty or execution, la peine de mort ou l'exécution). Lze tedy hovořit o nepřesné transpozici směrnice, neboť poprava je nepochybně širší pojem než výkon trestu smrti: k popravě může dojít bez toho, aby byl s cizincem veden jakýkoliv soudní proces a bez jakéhokoli formálního uložení trestu smrti [srov. též čl. 6 písm. c) kvalifikační směrnice hovořící o nestátních původcích vážné újmy]. S ohledem na výše artikulovaný požadavek eurokonformního výkladu doplňkové ochrany je proto nutné § 14a odst. 2 písm. a) vykládat tak, že za závažnou újmu se považuje trest smrti nebo poprava.“ Jak vyplývá například z osudu bratra žalobce, takovýmto jednáním je ohrožen i on sám. Žalovaný úřad však se k tomuto přezkoumatelným způsobem nijak nevyjádřil, když toliko konstatoval právní úpravu Uzbekistánu. Rozhodnutí žalovaného je tedy nepřezkoumatelné. Žalobce je názoru, že jeho vycestování je v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, zejména s ustanovením čl. 3 úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 3 Úmluvy na ochranu před mučením a čl. 16 Úmluvy na ochranu všech osob před nuceným zmizením.

8. Žalobce shrnuje, že od roku 2005 se intenzivně skrývá před uzbeckými státními orgány,

když opustil svou zemi a žil v Kyrgystánu na základě falešné identity státního občana Kazachstánu. V průběhu svého skrývání se byl konfrontován s pronásledováním své rodiny, přičemž jeho bratr byl zabit a jeho otec mučen při policejních výsleších. Žalobce správnímu orgánu předkládal předvolání policie a konzistentně tvrdil, že je v zemi svého původu ohrožen mučením a trestním stíháním pro výkon svých politických práv. Žalovaný úřad nedostatečně zjistil skutkový stav bez důvodných pochybností a s jednotlivými tvrzeními žalobce se nevypořádal. Pokud žalovaný úřad ospravedlňuje trestní stíhání žalobce jako řádný následek za jeho vystupování pod falešnou identitou, tak zcela nezohlednil azylový příběh žalobce, který uvedené jednání spáchal ve snaze předejít pronásledování a mučení ze strany země svého původu. Žalobce v Kyrgystánu nemohl najít účinnou ochranu a po doručení předvolání k výslechům a dalším znakům prozrazení jeho pravé identity, vycestoval do České

republiky, kde v relativně krátkém čase požádal o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce již v minulosti utrpěl mučení, což žalovaný i v odůvodnění svého rozhodnutí potvrdil. Závěr žalovaného o tom, že vzhledem ke změně situace v zemi původu již žalobci nebezpečí nehrozí, nemůže obstát, neboť ze zpráv o zemi původu plyne, že i v současnosti dochází k masovému porušování lidských práv, což dokládají i nyní žalobcem předkládané zprávy. Není rovněž pravdou, že by žalovaný nebyl předmětem zájmu uzbeckých státních orgánů po návratu z dlouhodobého pobytu v Evropské unii. Žalobce dále namítá, že žalovaný nesprávně posoudil právní otázku, když za „popravu“ ve smyslu kvalifikační směrnice považoval toliko trest smrti uložený státním původcem pronásledování po provedeném soudním projednání trestní věci. Pokud pak jde o nepřesnosti ve výpovědi žalobce při pohovorech, pak tento uvádí, že se jednalo jen o marginální skutečnosti, které mohli být způsobeny jak stresem při pohovoru, tak časovým odstupem od popisovaných událostí. Nutno též upozornit na tu skutečnost, že komunikace mezi žalobcem a úřední osobou žalovaného úřadu probíhala skrze tlumočníka, čímž mohly vzniknout určité nepřesnosti. Žalobce je však názoru, že nelze usuzovat na jeho nevěrohodnost.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný s žalobou nesouhlasil. Žalobce, jen opakuje svůj azylový příběh a dále rozvádí své domněnky týkající se možného pronásledování žalobce v zemi původu v případě jeho návratu do země původu. Žalovaný popírá oprávněnost námitek uvedených žalobcem a současně s nimi nesouhlasí, neboť neprokazují, že by žalovaný porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Žalovaný odkazuje na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, použité informace o zemi původu, výpovědi žalobce a na vydané rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, jako správního orgánu, který postupoval v souladu se zákonem o azylu a jednotlivými ustanoveními správního řádu, a proto na rozdíl od žalobce nepovažuje napadené rozhodnutí za vadné, nesprávné či nezákonné. Žalovaný trvá na správnosti vydaného rozhodnutí, neboť dle jeho názoru žalovaný správní orgán zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí. Po jejich posouzení však nedospěl k závěru, že by žalobce splňoval podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. V průběhu správního řízení žalobce jako důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany je obava žalobce ze zatčení uzbeckými bezpečnostními složkami na základě jeho útěku ze země po účasti na shromáždění lidí v A. v roce 2005 a prozrazení jeho falešné identity, na kterou po celé následující roky až do roku 2016 pobýval na území sousedního Kyrgyzstánu a Kazachstánu.
10. K žalobním bodům žalovaný uvádí, že při posuzování případu žadatele o azyl musí vycházet ze zásady individuálního posuzování jednotlivých žádostí. V první řadě je tak ve svých úvahách omezen samotnými sděleními žadatele o azyl a až následně může tato sdělení hodnotit na podkladu informací o zemi původu. V této souvislosti odkazuje žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 Azs 21/2004 ze dne 6. 10. 2004 : „*Správní orgán není povinen seznamovat žadatele o azyl s důvody, pro které by*

mohlo být jeho žádosti vyhověno, a není ani povinen zkoumat, zda žadatel mohl mít i jiné důvody pro udělení azylu, o nichž správní orgán neinformoval. Správní orgán nepochybil, jestliže nezjišťoval a nehodnotil skutečnosti jiné, neuplatněné. Je třeba znovu zdůraznit, že soud se mohl zabývat pouze důvody, které byly uplatněny buď ve správním řízení, nebo vzneseny v podané žalobě.“

11. Žalobce byl pouhým účastníkem shromáždění na náměstí B., jako ostatní lidé zde stál, byl stejně jako ostatní nespokojen s ekonomikou a režimem v zemi, všichni chtěli lepší život. Žalobce v řízení uvedl, že nemá politické přesvědčení, nikdy se v Uzbekistánu veřejně a politicky dle svých slov neangažoval. Během celého řízení se pak žalobce rovněž nezmínil o jakýchkoli veřejných aktivitách, které by se daly považovat za uplatňování politických práv a svobod, či jakýchkoliv potíží, kterým by kvůli takovým aktivitám měl čelit ani doposud reálně žádnému pronásledování v tomto směru ze strany státních orgánů v zemi nečelil. Za takovou aktivitu žalovaný nevyhodnotil s odstupem mnoha let pasivní účast žalobce na demonstraci na náměstí v A. v roce 2005, tedy před 13 lety, byť účast na demonstraci v A., představovala jistě v roce 2005 za režimu předchozího prezidenta Karimova pro občany Uzbekistánu všeobecně bezpečnostní rizika a byla bezpečnostními složkami na místě krvavě potlačena. V řízení nebylo zjištěno, že by žalobce měl potíže se státními orgány země vzniklé přímým následkem uplatňování politických práv a svobod, konkrétně samotné účasti na demonstraci či v souvislosti s názory vyjadřovanými na shromáždění lidí na náměstí v A., státní úřady žalobci dokonce v době událostí vydaly nový cestovní pas, je přitom irrelevantní, že věc zajišťovali zprostředkovaně rodinní příslušníci. V daném jednání žalobce dle názoru nelze spatřovat jednání podřaditelné pod zákonné ustanovení § 12a zákona o azylu. K žalobcem deklarované obavě z pronásledování ze strany uzbeckých bezpečnostních složek žalovaný uvedl, že v řízení nebylo zjištěno, že by k situaci, kterou v řízení popsal, došlo z důvodů zákonem taxativně vyjmenovaných, tedy relevantních pro udělení azylu dle citovaného zákonného ustanovení, zejména s ohledem na výpověď žadatele z důvodu určitého politického přesvědčení či politického názoru žalobce, byť tento projevil společně s mnoha dalšími osobami jistým způsobem svou účastí na shromáždění v A. v roce 2005, popř. z důvodu jeho příslušnosti k určité sociální skupině osob. Z obsahu správního spisu žalovaný nezjistil žádnou skutečnost, která by nasvědčovala tomu, že žalobce v zemi původu zastával určité názory či myšlenky ohledně tvrzených původců pronásledování ani netvrdil, že by veřejně či jinak zastával určité názory, které by byly v rozporu s názory uznávanými tamním režimem a byl na základě této skutečnosti cíleně a intenzivně pronásledován. Žalobce v řízení sdělil, že nikdy nebyl členem žádné politické strany ani nebyl politicky aktivní, jedinou jeho aktivitou v tomto směru byla účast na masovém shromáždění lidí ve městě A. v roce 2005, tedy před 13 lety během předchozího režimu prezidenta Karimova. Z výpovědí žalobce pak nebylo zjištěno, že by právě následkem této aktivity byly státními orgány země konkrétně žadateli přisuzovány názory, za které by byl následně dlouhodobě cíleně terčem diskriminace či závažného jednání státních orgánů země, které by bylo možno vyhodnotit ve své povaze a intenzitě za závažné porušování lidských práv tedy za pronásledování ve smyslu zákona o azylu.

12. K námitkám žalobce žalovaný uvádí, že povinnost daná správnímu orgánu zjistit skutečný stav věci dle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 222/2004 ze dne 30. 9. 2004). Správní orgán musí umožnit žadateli o mezinárodní ochranu sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení mezinárodní ochrany za významné, avšak není jeho úkolem předstírat důvody, pro které je mezinárodní ochrana obvykle poskytována. Jako podklad k rozhodnutí využil správní orgán kromě samotné žádosti a protokolu o pohovoru též širokou škálu informací o zemi původu, o politické a bezpečnostní situaci v zemi a stavu dodržování lidských práv. Veškeré tyto informace jsou součástí spisového materiálu a v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu byla žalobci dána možnost se v rámci seznámení s podklady rozhodnutí s výše uvedenými informacemi seznámit, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Žalobce doložil pro účely řízení originál dokumentu v ruském jazyce ze dne 12. 3. 2018, a uvedl, že se jedná o „příkaz k vyhledání obviněné osoby“ vydaný vyšetřovatelem k. policie (kazašským ministerstvem vnitra). Dle upřesnění žalobce dokument obsahuje sdělení, že se nedostavil na výzvu, nebydlí v místě registrace a schovává se orgánům zabývajícím se šetřením. Na dotaz žalobce upřesnil, že dokument mu zaslala sestra jeho manželky z Kyrgyzstánu přes další osoby, dlouhou dobu hledali, kdo by byl ochoten dokument přivést. Na dotaz, zda chce doplnit ještě nějaké nové skutečnosti nebo informace, žalobce uvedl, že když volá do Uzbekistánu a Kazachstánu, bylo mu sděleno, že se na něj pořád ptají, před měsícem mu zemřela matka a nemohl ji navštívit, protože to nejde. K pobytu rodinných příslušníků žalobce uvedl, že někteří pobývají pracovně v Rusku, 1 sestra žije v Turecku, v S. v Uzbekistánu žijí nyní 2 jeho sestry a 6 bratrů, otec zemřel asi v roce 2007, je to dlouho. Konkrétně starší sestra je v důchodu, další sestra je v domácnosti s dětmi, 2 bratři pracují v pekárně, 1 bratr je taxikář, 1 bratr je také v důchodu. Dle názoru žalovaného jsou informace, které žalovaný použil k posouzení azylového příběhu žalobce, dostatečně aktuální, objektivní, z dohledatelných zdrojů a zahrnují celé spektrum tvrzeného příběhu.
13. Žalovaný uvádí, že azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) universálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým, těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána. Mezinárodní ochranu formou azylu lze však poskytnout pouze v případě, kdy žadatel vyčerpal všechny dostupné prostředky ochrany, které mu k ochraně jeho práv nabízí právní řád jeho vlasti. Žalobce nevyužil všechny možnosti ochrany prostřednictvím orgánů státu svého posledního trvalého bydliště, nevyužil všechny zákonem dané prostředky na svoji obranu v zemi posledního trvalého bydliště ani se o to nepokusil. Dle názoru žalovaného žalobce pouze domýšlí krajní scénáře v případě jeho návratu do země původu a snaží se žalovanému i soudu podsunout své domněnky jako skutečnost, aniž by měly jakoukoli reálnou spojitost s jeho azylovým příběhem. Žalobcem předestřené skutečnosti v průběhu správního řízení žalovaný neshledal azylově relevantní tak, jak to vyžaduje dikce zákona o azylu. K námitce žalobce, že žalovaný

nedostatečně zhodnotil možnost udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, žalovaný uvádí, že žalobce v průběhu řízení neuvedl žádnou ze skutečností, kterou by bylo možné podřadit vážné újmě ve smyslu § 14a zákona o azylu. Vzhledem k uvedenému žalovaný logicky nedospěl k závěru, že by žalobci v zemi původu vážná újma hrozila. Dle názoru žalovaného je napadené rozhodnutí ve vztahu k ust. § 14a zákona o azylu náležitě a podrobně odůvodněno a dostatečně z něj vyplývá, z jakých důvodů nebyla žalobci doplňková ochrana udělena. Žalovaný na základě skutečností sdělených žalobcem a posouzení informací o zemi původu neshledal, že by jeho vycestování do vlasti bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. V případě návratu žalobce do země původu žalovaný odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 291/2018 - 25 ze dne 3. 10. 2018.

14. Žalobní námitky uvedené v žalobě jsou obecného charakteru, bez bližší konkretizace k osobě žalobce a důvodů, v nichž žalobce spatřuje porušení jeho práv. Uváděný odkaz na Kvalifikační směrnici a značné množství článků různých mezinárodních nemají žádnou souvislost s případem žalobce a lze je vnímat pouze v obecné rovině a jako snahu přidat na závažnosti jeho azylovému příběhu.

IV. Replika žalobce

15. Mezi stranami je nadále sporné, zda byl žalobce politicky aktivní, resp. zda uplatňoval svá politická práva. Žalovaný politickou aktivitu žalobce zcela záměrně ohýbá.

Na stranu jednou uznává, že žalobce se účastnil demonstrace v roce 2005 v A., která byla následně krvavě potlačena, na stranu druhou uvádí, že žalobce neuplatňoval svá politická práva. Žalovaný měl hodnotit žalobcovu výpověď v jeho souhrnu a případně jej upozornit na to, že jeho výpověď je rozporná nebo mu význam pojmu „politické aktivity“ vysvětlit. Nelze akceptovat přístup žalovaného úřadu, který primárně hodlá žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnout a využije jakékoliv příležitosti k tomu, aby tak učinil, bez toho aby náležitě zhodnotil skutkový stav objektivním způsobem, tedy i ve prospěch žadatele. Správní orgán je povinen náležitě zjišťovat skutkový stav bez důvodných pochybností (§ 3 správního řádu). Žalovaný dále mylně předpokládá nepronásledování žalobce z toho důvodu, že mu byl Uzbekistánem vydán cestovní doklad. Žalobce dne 17. 6. 2016 žalovanému předložil neověřenou fotokopii uzbeckého cestovního pasu vydaného dne 9. 6. 2005 s platností do 7. 2. 2022. Žalobce z Uzbekistánu však vycestoval již dne 13. 5. 2005 a cestovní doklad si nevyřizoval sám legálním způsobem, nýbrž za pomoci „zprostředkování rodinných příslušníků.“ Jmenovaný vycestoval z Uzbekistánu neplánovaně po nastalých událostech v A. v roce 2005 pouze s uzbeckým řidičským průkazem do sousedního Kyrgyzstánu, zajistil si falešné kazašské doklady a celé následující roky pobýval až do roku 2016 střídavě na území Kazachstánu a Kyrgyzstánu. Toliko vydání cestovního dokladu pro cestu do zahraničí je třeba považovat za souhlas státu s vycestováním občana ve smyslu mezinárodního práva, a to jen za toho předpokladu, že k vydání cestovního dokladu došlo podle platných vnitrostátních předpisů. Držení cestovního pasu nemůže být považováno za důkaz loajality držitele jeho držitele či nepřítomnosti obavy z pronásledování. Je dokonce možné, že osobě je vydán cestovní pas za tím účelem, aby jí bylo dopomoženo k

vycestování ze země. Z toho plyne, že držení národního cestovního pasu nemusí být překážkou pro přiznání právního postavení uprchlíka. Třeba znovu připomenout, že žalobce získal cestovní doklad za pomoci příbuzných ne zcela legálním způsobem, což je třeba rovněž reflektovat. Žalobce na uvedený cestovní doklad necestoval.

V. Obsah správního spisu

16. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti:

17. Dne 16. 6. 2016 poskytl žalobce pohovor k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, sdělil své pravé jméno, na podporu svého tvrzení doložil fotokopii titulní strany uzbeckého cestovního pasu na své pravé jméno. Je uzbecké národnosti, vyznává islám, nikdy nebyl politicky aktivní ani členem politické strany, je státním občanem Uzbekistánu. Dříve užíval jméno odlišné a doložil v této souvislosti falešný kazašský cestovní pas s uvedenou totožností a státní příslušností Republiky Kazachstán. Žadatel uvedl, že je ženatý, má jednu dceru, manželka paní R. B., státní občanka Kyrgyzské republiky spolu s ním žádá o azyl v ČR, mají dceru. Z B. jmenovaný přicestoval letecky na litevské vízum do Prahy dne 11. 6. 2016. V Kyrgyzstánu měl dočasnou registraci. Ke svému zdravotnímu stavu jmenovaný uvedl, že ho bolívá hlava a třesou se mu ruce stresem, ale jinak je zdravý. Jako důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany jmenovaný uvedl svoji účast na událostech v A. v roce 2005, kdy 13. 5. 2005 následně překročil hranice Uzbekistánu a do země se již nevrátil. V souvislosti s návratem do Uzbekistánu jmenovaný vyjádřil obavu ze zatčení, z uvěznění a smrti, neboť všechny účastníky události pronásledují, lidé jsou ve vězení nebo se skrývají.
18. V pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že v roce 2004 začal pracovat v A. v cukrárně. V roce 2004 byl majitel cukrárny zatčen, následně propuštěn a v roce 2005 opětovně zatčen a obviněn z extremismu, islamismu a o., přičemž v březnu 2005 byla firma zavřena. Následně v polovině března 2005 přišla za jmenovaným do místa bydliště policie, jmenovaný byl spolu s kamarádem zadržen na policejní stanici a vyslýchán stran majitele firmy, který se měl zabývat dle sdělení policie islámským extremismem. Jmenovanému byly přeloženy dokumenty týkající se obvinění jeho zaměstnavatele z islámského extremismu a ze spolupráce s O. J. Jmenovaný odmítl předložené dokumenty s odůvodněním, že o ničem takovém neví, následně byl zbit a zraněn pod pohrůžkou podepsání dokumentu. Následně byl zadržen tři dny v cele, poté mu bylo předloženo prohlášení o nevycestování, které podepsal a byl propuštěn. Po návratu byl již doma přítomen kamarád, který byl zadržen současně se žadatelem. S tímto dle jeho slov nebylo špatně zacházeno, neboť předložené dokumenty podepsal. Jmenovaný následně pobýval doma a léčil se, byl ve špatném stavu, ze strany kamaráda mu bylo sděleno, že majitel cukrárny bude mít 12. 5. soud spolu s dalšími osobami, jednalo se asi o 20 osob. K budově soudu se na výzvu blízkých příbuzných dostavilo asi 2000 lidí, kteří očekávali vynesení rozsudku nad obviněnými podnikateli, soud však rozsudky nevynesl. Následující den (tj. 13. 5. 2005 pozn. soudu) byl jmenovaný kamarádem probuzen a informován o shromáždění lidí na centrálním náměstí B., kde byl očekáván příjezd prezidenta Karimova, dále se lidé

dozvěděli o obsazení vojenské základny v A., ukradení zbraní, obsazení věznice a propuštění vězňů, někteří civilisté na náměstí měli zbraně a následně obsadili radnici a drželi rukojmí, přičemž požadovali příjezd Karimova. Vojáci začali následně do davu střílet, mezi lidmi propukla panika. Jmenovaný byl pouhým účastníkem shromáždění, jako ostatní lidé zde stál, byl stejně jako ostatní nespokojen s ekonomikou a režimem v zemi, všichni chtěli lepší život. Následně jmenovaný popsal po nastalé chaotické situaci, kdy na místě zůstali mrtví lidé a zasahovala vojenská vozidla svoje rozhodnutí utéci spolu s asi 200 dalšími osobami přes státní hranici do Kyrgyzstánu, kde nebyli kyrgyzskými vojáky vpuštěni do vesnice, byly jim přivezeny stany a poskytnuto jídlo, vojáci uzbecké utečence hlídali, dle slov jmenovaného to ale nebylo přísné, zde zůstal 5 dní. Během této doby byly dva autobusy osob dle informace žadatele od dalších osob odvezeny do Uzbekistánu. Na základě této informace se jmenovaný rozhodl s kamarádem odjet do D. k jeho známému, kde zůstali asi měsíc, následně se přesunuli do hor, protože uprchlíci z A. byli po Kyrgyzstánu hledáni. Zde zůstali další 4 měsíce a pomáhali pastevcům, následně se přemístili do U., kde si pronajali byt a žili zde více než rok. Následně známý v D. zařídil za úplaty žadateli kyrgyzský řidičský průkaz. Nikdo z příbuzných se dle vyjádření žadatele shromáždění neúčastnil, všichni sourozenci a rodiče žijí ve S. Po získání řidičského průkazu se jmenovaný přesunul do B., zde si našli práci a bydlení, spolupracovník jim nabídl možnost získání kazašských dokladů ve městě T., kam se žadatel spolu s kamarádem přemístili ilegálně v roce 2006. Jmenovaný v Kazachstánu od roku 2006 neměl žádné potíže, běžně doklady používal při přechodu kazašsko-kyrgyzských hranic, v Kyrgyzstánu vždy mohl pobývat 90 dní, pak musel zpět do Kazachstánu a následně se mohl do Kyrgyzstánu navracet. V roce 2015 dále falešné doklady jmenovaný použil k vystavení řidičského průkazu v Kazachstánu a taktéž za účelem uzavření sňatku. Jmenovaný popsal proceduru přechodu kazašsko-kyrgyzské státní hranice, kde byl používán přístroj na kontrolu dokladů a jmenovanému postačil kazašský občanský průkaz, který mu byl padělatelem vyroben spolu s cestovním pasem. Na dotaz jmenovaný uvedl, že kazašský občanský průkaz má doma v B., není problém požádat příbuzné, aby mu ho poslali, může doložit kazašský občanský průkaz, kazašský řidičský průkaz a uzbecký rodný list. Na dotaz, z jakého důvodu má jmenovaný svůj uzbecký rodný list v B., jmenovaný uvedl, že když se mu narodila dcera, chtěl, aby dcera nosila jeho skutečné příjmení, tak požádal bratra, aby mu přes M. zaslal jeho rodný list, nicméně to stejně nepomohlo, neboť mu na matrice řekli, že dcera může nosit jen jméno, které má uvedené v dokladech. Jmenovaný se dle svých slov rozhodl žít v Kyrgyzstánu, neboť zde neměl problémy. Při přechodu státních hranic potíže neměl, svůj vzhled vysvětlil na otázku odpovědí, že otec je Kazach, matka Uzbecka. V Kyrgyzstánu jmenovaný pracoval jako kuchař v kavárně v B., následně v jiné kavárně, kde se seznámil se svojí manželkou, která zde pracovala jako provozní, v roce 2008 spolu uzavřeli muslimský sňatek, následně spolu začali žít. Formální sňatek uzavřeli až v roce 2015, dle jmenovaného z důvodu obavy stran falešných dokladů, možného prozrazení pravé identity a navrácení jmenovaného do Uzbekistánu. K získání kyrgyzského státního občanství bylo zapotřebí 5 let společného soužití a kazašský rodný list k pasu, který neměl. V únoru 2016 dle vyjádření žadatele zavolał jmenovanému kamarád, se kterým absolvoval útěk z A. a sdělil mu svůj úmysl vrátit se do Uzbekistánu s kazašskými doklady, s ohledem na skutečnost, že jeho matka umírá. Žadateli zanechal číslo na bratra, kterému jmenovaný po 4 dnech zavolał a bylo mu sděleno, že kamarád byl zatčen. Z obavy z prozrazení

informací se žadatel rozhodl preventivně odjet k matce jeho ženy do I. oblasti, do vesnice Č.. Dle tvrzení žadatele byl kamarád zatčen po třech dnech doma. Žadatel do té doby žádné potíže neměl. Žalobce tvrdil, že ho bezpečnostní složky Uzbekistánu hledaly v domě jeho rodičů, říkaly otci, že až přijde domů, aby se zastavil, že si chtějí promluvit a není potřeba se bát. Jmenovaný dále uvedl, že po smrti synovce otci otevřeně vyhrožovaly, prohledaly dům, otci bylo sděleno, že žadatel dopadne stejně jako synovec, že si počkají. Během synovcova pohřbu byli přítomni dva pracovníci bezpečnostních služeb. Jmenovaný dále uvedl, že v prosinci 2015 se sousedů na osobu žadatele vyptávaly. Dle mínění žadatele se bezpečnostní služba dozvěděla o jeho účasti na shromáždění v A. zřejmě poté, co bylo zahájeno vyšetřování událostí a bylo zjištěno, že jmenovaný není přítomen v místě bydliště, ačkoli podepsal prohlášení o nevycestování.

19. K platnosti padělaných kazašských dokladů jmenovaný dále uvedl, že platnost kazašského pasu skončila v dubnu 2015, k vystavení nového pasu potřeboval občanský průkaz, potvrzení o místě pobytu a zhotovení fotografie na místě. Problémy s uvedeným žadatel neměl. Pas byl vydán kazašskými úřady na základě fiktivní totožnosti uvedených v padělaném dokladu. V červnu 2016 jmenovaný opustil Kyrgyzstán, aby požádal o azyl, protože mu v dubnu 2016 volal kamarád z Kazachstánu z vesnice K., kde byl oficiálně zaregistrován k pobytu a sdělil mu, že byl hledán policií, opětovně později volal, ohledně doručení předvolání na policii. Naposledy byl jmenovaný v Kazachstánu 18. 4. 2016 ohledně potvrzení o registraci pobytu k vízu, během pobytu v Kazachstánu žádné problémy neměl. Jmenovaný uvedl, že na základě zatčení kamaráda pochopil, že dříve nebo později bude mít problémy s orgány. Za celou dobu používání cizí identity neměl žádné potíže a po zatčení kamaráda mu bylo doručeno předvolání. Důvod předvolání v Kazachstánu jmenovaný nezná, je zde uveden důvod podání vysvětlení, Ve vesnici Č. v Kyrgyzstánu, kam jmenovaný odjel s manželkou, se jednou obvodní policista zajímal o pobyt cizince. V Kyrgyzstánu ani při jeho opuštění žádné potíže jmenovaný neměl, domníval se, že když zde zůstane, problémy nastanou. Jmenovaný vyjádřil obavy ze spolupráce tajných služeb Uzbekistánu, Kazachstánu a Kyrgyzstánu, a z toho důvodu po zadržení kamaráda vyjádřil obavu z předání do Uzbekistánu. K pobytu své dcery jmenovaný uvedl, že když odjížděl, zůstala v B. u sestry jeho manželky, vzhledem k velkým vedrům, se měly přesouvat z města kvůli lepšímu vzduchu.
20. Žalobce popsal proceduru při vystavení kazašského cestovního dokladu v roce 2015, během výměny pasu žádné problémy neměl. V Uzbekistánu za žadatele zajišťovaly pas jeho sestry, bratr a jeho manželka pracovali na pasovém oddělení v S., žadatel bratrovi zavolał z A. u a požádal jej o vyřízení nového pasu, přičemž bratr se švagrovou za žadatele vše zařídili. Žalobce sám v té době pracoval, podpis na pasu zařídila švagrová. Bratr a švagrová stran vydání dokladu žádné potíže neměli.

21. K v řízení poskytnuté fotokopii části uzbeckého pasu jmenovaný s ohledem na stanovenou lhůtu k doložení originálu pasu uvedl, že tento nemohl doložit, protože se

pas všichni bojí vézt přes hranice. Na dotaz, proč nevyužil stejného postupu jako v případě svého uzbeckého rodného listu, tedy zasláním přes bratra v M., jmenovaný uvedl, že rodný list se dá, pas se lidé bojí přivést, v případě rodného listu, toto jeden jeho známý dle jeho vyjádření riskl. Na dotaz, z jakého důvodu mu sestra z Uzbekistánu faxovala kopii uzbeckého pasu, pokud žadatel disponoval falešným kazašským pasem, jmenovaný uvedl, že důvodem byla skutečnost, kdyby se zjistilo, že jeho pas je falešný, měl by ještě alespoň kopii originálu, kdyby se něco stalo. Fotokopii uzbeckého cestovního pasu disponoval jmenovaný po celou dobu jeho pobytu v Kazachstánu a Kyrgyzstánu. Jmenovaný dále na dotaz do protokolu upřesnil, že uzbecký řidičský průkaz, který předložil pro účely řízení a se kterým dle své dosavadní výpovědi překročil uzbeckou státní hranici v roce 2005, měl po celou uplynulou dobu u sebe, včetně cesty do ČR, kazašský občanský průkaz, který v řízení doložil, přivezla sestra jeho manželky, když přivezla dceru do ČR. Jmenovaná se navrátila do Kyrgyzstánu a žije v B.

22. Z překladu předvolání ze dne 18. 7. 2016 vyplývá, že žalobce, místem pobytu K., Kazachstán je povinen dostavit se v souladu se zněním článku 208 Trestního zákoníku Republiky Kazachstán na oddělení vnitra K. obvodu, konkrétně na oddělení kriminálního pátrání Odboru vnitra Oddělení kriminální policie v trestně procesním řízení jako podezřelý.
23. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jmenovaného je obava žadatele ze zatčení uzbeckými bezpečnostními složkami na základě jeho útěku ze země po účasti na shromáždění lidí v A. v roce 2005 a prozrazení jeho falešné identity, na kterou po celé následující roky až do roku 2016 pobýval na území sousedního Kyrgyzstánu a Kazachstánu.
24. Žalovaný neshledal důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Žadatel v řízení uvedl, že nemá politické přesvědčení, nikdy se v Uzbekistánu veřejně a politicky dle svých slov neangažoval. Během celého řízení se pak žadatel rovněž nezmínil o jakýchkoli veřejných aktivitách, které by se daly považovat za uplatňování politických práv a svobod, či jakýchkoliv potíží, kterým by kvůli takovým aktivitám měl čelit ani doposud reálně žádnému pronásledování v tomto směru ze strany státních orgánů v zemi nečelil. Za takovou aktivitu správní orgán nevyhodnotil s odstupem mnoha let pasivní účast žadatele na demonstraci na náměstí v A. v roce 2005, tedy před 13 lety, byť účast na demonstraci v A., představovala jistě v roce 2005 za režimu předchozího prezidenta Karimova pro občany Uzbekistánu všeobecně bezpečnostní rizika a byla bezpečnostními složkami na místě krvavě potlačena. V řízení nebylo zjištěno, že by jmenovaný měl potíže se státními orgány země vzniklé přímým následkem uplatňování politických práv a svobod, konkrétně samotné účasti na demonstraci či v souvislosti s názory vyjadřovanými na shromáždění lidí na náměstí v A., státní úřady jmenovanému dokonce v době událostí vydaly nový cestovní pas, je přitom irrelevantní, že věc zajišťovali zprostředkovaně rodinní příslušníci. Nelze se domnívat, že v případě cíleného zájmu uzbeckých bezpečnostních složek by právě vydání cestovních dokladů jmenovanému zůstalo bez povšimnutí či že by celá situace zůstala bez jakéhokoli dopadu na život blízkých rodinných příslušníků. Jakkoli jmenovaný s odstupem let tvrdí, že byl po jeho útěku vyslýchán jeho otec a prohledán dům, s tímto zjevně

nekoresponduje sdělení, že jeho bratr s manželkou mu zajistili zcela bez potíží nový cestovní pas, jehož kopii mu navíc do Kyrgyzstánu zasílala jeho sestra faxem v roce 2006, tedy v době značného napětí a rizik v zemi po nastalých událostech. Přes bratra pobývajícího v M. pak jmenovaný získal svůj uzbecký rodný list, který dokonce aktivně předložil kyrgyzským úřadům ve snaze zápisu do rodného listu své dcery. Takový postup žadatele zcela jistě nesvědčí o vážných obavách o bezpečnost a vydání kyrgyzskými úřady do Uzbekistánu, které v řízení s odstupem 11 let deklaruje, natož o intenzivním zájmu státních orgánů o osobu žadatele v době po událostech na shromáždění. Nutno dodat, že všichni sourozenci žadatele žijí v zemi původu přes všechny žadatelem tvrzená rizika běžným životem, někteří vycestovali mimo Uzbekistán do Ruska za účelem výdělků. Správní orgán si je vědom z úřední činnosti i konkrétně ze Zprávy MZV USA o dodržování lidských práv v Uzbekistánu za rok 2006, která je součástí správního spisu tragického průběhu událostí v A. v roce 2005 i celkově problematické bezpečnostní situace v zemi následně poté, s ohledem na tehdejší diktátorský režim prezidenta Karimova. Na základě konkrétního příběhu žadatele, který nikdy nebyl otevřeným či aktivním odpůrcem režimu, a na základě aktuálních informací o situaci v zemi, kde jak dokládá Informace OAMP z 15. 5. 2018 k bezpečnostní a politické situaci v zemi, od roku 2016 dochází k postupnému uvolňování režimu díky reformám nově zvoleného prezidenta Mirzijojeva (v prosinci roku 2016) po smrti prezidenta Karimova, kdy byly omilostněny tisíce lidí dříve stíhaných za protistátní činnost, někteří uzbečtí disidenti mohou cestovat, do Taškentu se může vrátit organizace Human Rights Watch, byly uvolněny byly podmínky v uzbeckých věznicích, správní orgán neshledal reálné nebezpečí pronásledování žadatele z důvodu uplatňování politických práv a svobod, konkrétně účasti na demonstraci v roce 2005. Informace o uvolňování režimu v Uzbekistánu v tomto ohledu potvrzují i zprávy České tiskové kanceláře (ČTK), která např. informuje svojí tiskovou zprávou vydanou v dubnu 2017 pod názvem „Nový uzbecký prezident upevňuje moc a zbavuje se soupeřů“, o reformách prezidenta Mirzijojeva, který do úřadu nastoupil v prosinci roku 2016 po zemřelém autoritářském Islamovi Karimovi, o známkách uvolňování a otevřenosti vůči zahraničí, přičemž ve zprávě z 31. 1. 2018 s názvem „Uzbecký prezident sesadil mocného šéfa bezpečnosti“ ČTK s odstupem času informuje o pokračujících známkách uvolňování režimu, konkrétně o skutečnosti, že velké množství osob postihovaných dříve za údajnou protistátní nebo teroristickou činnost bylo omilostněno či vyřazeno z černých listin, kde se z rozhodnutí úřadů lidé ocitali kvůli podezření z extremismu nebo odporu vůči režimu. Jakkoli ze zajištěné Zprávy MZV USA z 20. 4. 2018 za rok 2017 o dodržování lidských práv v Uzbekistánu vyplývá, že problémy v Uzbekistánu přetrvávají a zemi zcela jistě nelze označit jako zemi s vysokým stupněm demokracie, objevuje se množství případů porušování lidských práv, vláda propustila některé politické vězně, lidskoprávní aktivisty a novináře. Některé již v minulosti odsouzené osoby - sledovaní vězni a novináři byly vyřazeny z černých seznamů. Na základě takového vývoje nelze perzekuci osoby žadatele, který nebyl ani lidskoprávním aktivistou, aktivním kritikem režimu či novinářem, toliko z důvodu účasti na demonstraci v roce 2005 spolu s velkým počtem dalších řadových uzbeckých občanů v případě návratu do země reálně předpokládat. Správní orgán konstatoval, že výše jmenovaný nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod.

25. Po provedeném správním řízení nedospěl správní orgán k závěru, že by výše jmenovaný mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona. Jmenovaný vycestoval z Uzbekistánu dle své výpovědi neplánovaně po nastalých událostech v A. v roce 2005 pouze s uzbeckým řidičským průkazem do sousedního Kyrgyzstánu, zajistil si falešné kazašské doklady a celé následující roky pobýval až do roku 2016 střídavě na území Kazachstánu a Kyrgyzstánu. K žadatelem deklarované obavě z pronásledování ze strany uzbeckých bezpečnostních složek správní orgán uvádí, že v řízení nebylo zjištěno, že by k situaci, kterou v řízení popsal, došlo z důvodů zákonem taxativně vyjmenovaných, tedy relevantních pro udělení azylu dle citovaného zákonného ustanovení, zejména s ohledem na výpověď žadatele z důvodu určitého politického přesvědčení či politického názoru žadatele, byť tento projevil společně s mnoha dalšími osobami jistým

způsobem svou účastí na shromáždění v A. v roce 2005, popř. z důvodu jeho příslušnosti k určité sociální skupině osob. Z obsahu správního spisu správní orgán nezjistil žádnou skutečnost, která by nasvědčovala tomu, že žadatel v zemi původu zastával určité názory či myšlenky ohledně tvrzených původců pronásledování, ani netvrdil, že by veřejně či jinak zastával určité názory, které by byly v rozporu s názory uznávanými tamním režimem a byl na základě této skutečnosti cíleně a intenzivně pronásledován. Jmenovaný v řízení sdělil, že nikdy nebyl členem žádné politické strany ani nebyl politicky aktivní, jedinou jeho aktivitou v tomto směru byla účast na masovém shromáždění lidí ve městě A. v roce 2005, tedy před 13 lety, během předchozího režimu prezidenta Karimova. Z výpovědi žadatele pak nebylo zjištěno, že by právě následkem této aktivity byly státními orgány země konkrétně žadateli přisuzovány názory, za které by byl následně dlouhodobě cíleně terčem diskriminace či závažného jednání státních orgánů země, které by bylo možno vyhodnotit ve své povaze a intenzitě za závažné porušování lidských práv tedy za pronásledování ve smyslu zákona o azylu.

26. Správní orgán konstatoval, že z citované Informace OAMP ze dne 15. 5. 2018 k bezpečnostní a politické situaci v zemi je mu známo, že Uzbekistán je ústavně prezidentská republika s dělením moci mezi výkonnou, legislativní a soudní složku, nicméně výkonná moc v čele s prezidentem dominuje politickému životu a udržuje téměř kompletní kontrolu nad legislativní a soudní složkou moci. Podle agentury Reuters i uzbeckých médií se v zemi objevují známky uvolnění, díky reformám nově zvoleného prezidenta Mirzijojeva (v prosinci roku 2016) po smrti prezidenta Karimova byly omilostněny tisíce lidí dříve stíhaných za protistátní činnost, někteří uzbečtí disidenti mohou cestovat, do Taškentu se může vrátit organizace Human Rights Watch, uvolněny byly podmínky v uzbeckých věznicích, změnil se podmínky cestování do zahraničí a prezident projevil vůli reformovat uzbecké hospodářství, jež zcela spadá pod kontrolu státu. Uzbecké zákony poskytují svobodu vnitřního pohybu, zahraničního cestování, emigrace a repatriace, vláda tyto svobody dosud omezovala především požadavkem tzv. výjezdních víz pro osoby cestující mimo prostor států SNS. Taktéž Česká tisková kancelář (ČTK) informuje svojí tiskovou zprávou vydanou v dubnu 2017 pod názvem „Nový uzbecký prezident upevňuje moc a zbavuje se soupeřů“, o reformách prezidenta Mirzijojeva, který do úřadu nastoupil v prosinci roku 2016 po zemřelém autoritářském Islamovi Karimovi, o známkách uvolňování a otevřenosti vůči

zahraničí, přičemž ve zprávě z 31. 1. 2018 s názvem „Uzbecký prezident sesadil mocného šéfa bezpečnosti“ ČTK s odstupem času informuje o zjevných a pokračujících známkách uvolňování režimu, konkrétně o skutečnosti, že velké množství osob postihovaných dříve za údajnou protistátní nebo teroristickou činnost bylo omilostněno či vyřazeno z černých listin, kde se z rozhodnutí úřadů lidé ocitali kvůli podezření z extremismu nebo odporu vůči režimu. Ze zajištěné Informace MZV ČR ze dne 22. 11. 2017 dále vyplývá, že Uzbekistán sleduje svoje občany vracující se ze zahraničí, legislativa žádná omezení ani sankce však nepředpokládá. Navracující se osoby mají přístup k sociálnímu či zdravotnímu systému, vzdělání i na trh práce, vše je omezeno špatnou ekonomickou situací země, která však dopadá na všechny občany země. Informace o sledování občanů, kteří podali žádost o mezinárodní ochranu, v zahraničí aktuálně nejsou, dle aktuální legislativy žádný postih či nebezpečí nehrozí, uzbecké orgány výběrově vyslýchají navracující se osoby. Ačkoli správní orgán nemá v úmyslu na základě zajištěných zpráv označovat uzbecký režim za demokratický, touto změnou zcela evidentně v zemi od uvedeného období nastává uvolňování ať už podmínek cestování uzbeckých občanů, tak samotných bezpečnostních podmínek v zemi ve vztahu k režimu předchozího prezidenta a tehdejších událostí. Pokud byl v minulosti jmenovaný vyslýchán ze strany bezpečnostních složek, kdy s ním bylo nezákonně a hrubě zacházeno, pak k tomuto jednoznačně nedošlo v souvislosti s přímým zájmem složek o jeho osobu, ale v souvislosti s vyšetřováním majitele firmy, v níž jmenovaný pracoval, navíc v době režimu prezidenta Karimova před událostmi v A., přičemž jmenovaný byl po podepsání dokumentů o nevycestování propuštěn a tato situace neměla přes tehdejší represivní režim v zemi žádný závažný dopad do života žadatele a jeho rodiny, nebylo zjištěno, že by jmenovaný byl pro uzbecké bezpečnostní složky nadále zájmovou osobou, tím méně, že by se tak mělo stát z azylově relevantních důvodů. Žadatele nelze s ohledem na obsah správního spisu označit za aktivního a ostře sledovaného odpůrce předchozího režimu natož vlády současného prezidenta Mirzijojeva, pasivní účast na a. masovém shromáždění před 13 lety byla jeho jedinou aktivitou spolu s velkým množstvím dalších uzbeckých občanů. Správní orgán po posouzení věci neshledal, že by jmenovanému měly být uzbeckými státními orgány i přes uplynulý čas od roku 2005 a po změně režimu v zemi v roce 2016 přisuzovány politické názory a aktivity, na základě nichž by měl vzniknout a zejména trvat cílený a intenzivní zájem právě o jeho osobu v případě jeho návratu do země, který by mohl naplňovat znaky pronásledování z azylově relevantních důvodů ve smyslu zákona o azylu, konkrétně z důvodu zastávání politických názorů.

27. V případě, že se žadatel skutečně obával spolupráce bezpečnostních služeb Uzbekistánu,

Kazachstánu a Kyrgyzstánu a svého navrácení kyrgyzskými státními orgány do Uzbekistánu a závažných dopadů do jeho života v této souvislosti, jak v řízení tvrdí, je přinejmenším nelogické, že v Kazachstánu a sousedním Kyrgyzstánu setrval 11 let na základě nejprve padělaných dokladů, později úředně vydaných dokladů na nepravou totožnost, oženil se a založil rodinu se státní občankou Kyrgyzstánu namísto vyhledání ochrany mimo obávaná území. Pro úplnost je nutno dodat, že jmenovaný neměl po uplynulou dobu v Kyrgyzstánu žádné problémy ani v době bezpečnostně vypjaté situace v této zemi v roce 2010, kdy došlo na jihu Kyrgyzstánu k národnostním střetům mezi kyrgyzským a uzbeckým obyvatelstvem, a to ani s ohledem na svůj uzbecký

původ ani z důvodů jiných. Pokud byl jmenovaný schopen zajistit si v roce 2016 víza k odjezdu z Kyrgyzstánu a v předchozích letech postupně všechny v řízení jmenované dokumenty - kyrgyzský řidičský průkaz, kazašský občanský průkaz, dále si v roce 2015 znovu zajistit kazašský pas, oženit se či dokonce zajistit zápis své nepravé identity do dokladů své dcery v roce 2015, a dlouhodobě tak klamat úřady dvou dalších zemí, nelze se domnívat, že by reálně neměl možnost za 11 let opustit území Kyrgyzstánu či Kazachstánu a požádat o udělení mezinárodní ochrany v jiné zemi. Byť by jistě bylo možno pochopit jednání žadatele v nepřehledné době bezprostředně po rozehnutí a. shromáždění uzbeckými bezpečnostními silami, jmenovaný jistě nebyl nucen po celé následující roky klamat úřady Kyrgyzstánu a Kazachstánu, dokonce se po deseti letech od události v Kyrgyzstánu na falešnou identitu oženit a své dceři, která měla 4 roky příjmení po matce, která je kyrgyzskou státní občankou a žádné reálné potíže nikdy neměla, změnit její příjmení po matce na základě svého příjmení falešného. Kromě toho je nutno konstatovat, že žadatel v roce 2005 překročil kyrgyzsko-uzbeckou státní hranici pouze s uzbeckým řidičským průkazem, kterým i nadále disponuje, přičemž v zemi původu má platné uzbecké doklady, jak bylo v řízení zjištěno jeho výpovědí a doloženo fotokopii uzbeckého pasu, kterou jmenovaný zcela nepochopitelně disponuje od roku 2006 dle jeho vysvětlení pro případ, kdyby se něco stalo s jeho falešnými doklady. Správní orgán konstatuje, že žadatel se v žádném případě nechoval v uplynulých letech jako osoba, která se ve strachu o svojí bezpečnost snaží utajit svojí identitu a pobyt a hledá ochranu před pronásledováním - opakovaně telefonoval do místa bydliště ve S., čímž by zcela jistě v případě zájmu uzbeckých bezpečnostních složek mohl reálně ohrozit i bezpečnost svých sourozenců, dále se v Kyrgyzstánu oženil, dokonce se snažil předložením uzbeckého rodného listu, který si nechal z Uzbekistánu sourozenci poslat přes M., o zápis svého pravého jména do rodného listu své dcery, byť tímto krokem mohl vzhledem ke svým kazašským dokladům bezesporu reálně upozornit kyrgyzské úřady na nesrovnalosti ve svých dokladech a vystavit se tak riziku s ohledem na deklarované potíže.

28. Jmenovaný dále po celou dobu pobytu v Kyrgyzstánu a Kazachstánu měl dle své výpovědi vyjma kazašských dokladů také svůj uzbecký řidičský průkaz s pravou identitou, a to i během přechodu státních hranic a odjezdu do ČR. Ani tato skutečnost nesvědčí o reálných obavách z nuceného návratu do Uzbekistánu kyrgyzskými úřady či kazašskými úřady, přičemž jako osoba údajně po celá léta hledaná uzbeckými bezpečnostními složkami aktivně velmi často překračoval hranice mezi Kazachstánem, kde měl fiktivní pobyt a zajištěné doklady, a Kyrgyzstánem, kde reálně žil a později dokonce založil rodinu. Rodinní příslušníci v Uzbekistánu, kteří jmenovanému zajišťovali uzbecký cestovní pas, neměli ani bezprostředně po a. událostech ani v pozdější době žádné potíže s ohledem na odchod jmenovaného ze země ani s ohledem na zajišťování dokladů jmenovanému, aktuálně žijí v zemi běžným životem. Tvrzení jmenovaného, že jej údajně navštívily v místě bydliště v S. na podzim roku 2018 několik měsíců před smrtí jeho matky dvě osoby v civilu a ptaly se na jeho pobyt, k učinění závěru o hrozícím pronásledování jmenovaného z azylově relevantních důvodů ve smyslu zákona o azylu v zemi jeho státní příslušnosti rozhodně nepostačuje, případné šetření nelegálního pobytu jmenovaného na kazašském a kyrgyzském území pod zákonem taxativně vyjmenované důvody pro udělení azylu nelze podřadit, přičemž nelze ani konstatovat, že v případě takového šetření by měly státní orgány

Uzbekistánu vůči osobě žadatele postupovat jakkoli nespravedlivě či nepřiměřeně tvrdě s ohledem na jeho rasu, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnost k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Pokud dotyčný přítel žadatele, na jehož situaci jmenovaný v řízení poukazuje, překročil v roce 2016 hranice Uzbekistánu na základě padělaných kazašských dokladů, a zejména zde na základě těchto dokladů pobýval, musel si být vědom rizik svého protiprávního jednání. Z popsaného nebylo prokázáno, že by dotyčný přítel žadatele měl být zatčen za svoji účast na shromáždění před 13 lety, jak žadatel uvádí ve své výpovědi a subjektivně vylučuje jiné důvody jeho zatčení, pobyt v zemi na základě padělaných dokladů je bezpochyby důvodem k šetření státních orgánů a příslušnému trestu v rámci právního řádu, a to nejen v Uzbekistánu, ale v každé jiné zemi, včetně České republiky.

29. Správní orgán se v řízení rovněž zabýval otázkou, zda lze žadateli udělit azyl z důvodu jeho

příslušnosti k určité sociální skupině osob. Sociální skupinu lze ve smyslu § 12 zákona o azylu v souladu se Směrnicí Evropského Parlamentu a Rady 2011/95/EU (tzv. kvalifikační směrnice) definovat jako skupinu osob podobného společenského původu nebo postavení, obdobných majetkových poměrů, společenských obyčejů apod. Příslušnost k ní se stává důvodem k pronásledování zpravidla tehdy, když její politická názorová orientace, minulost nebo hospodářská činnost jejích členů či samotná její existence jsou považována za překážku politice vlády, když taková skupina není považována za loajální vůči státu či jeho exekutivě. Určitá sociální skupina je tedy skupina osob sdílející objektivně společnou charakteristiku nebo je alespoň takto společností vnímána. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotyčných osob; samotné riziko pronásledování tuto charakteristiku nepředstavuje. V případě žadatele pak správní orgán k závěru o naplnění této definice nedospěl, neboť znakem sjednocujícím či určujícím sociální skupinu rozhodně nemůže být samotná pasivní účast na masovém shromáždění občanů v roce 2005 za režimu předchozího prezidenta či návrat do země po mnohaletém nelegálním pobytu v zahraničí. Předložením předvolání žadatele kazašskou policií jako podezřelého, a dále příkazu k „vyhledání obviněné osoby“ vydaného vyšetřovatelem k. policie (kazašským ministerstvem vnitra) dne 12. 3. 2018, bylo správním orgánem v řízení zjištěno, že žadatel byl od roku 2016 opakovaně na policii v Kazachstánu předvolán jako podezřelý v blíže neurčené věci a byl vydán příkaz k jeho zadržení poté co se dobrovolně nedostavil na výzvu, nebylo však zjištěno žádné systematické jednání kyrgyzských, kazašských a uzbeckých bezpečnostních složek vůči jeho osobě, tím méně jednání motivované cíleným pronásledováním žadatele z azylově relevantních důvodů v zemi jeho příslušnosti, kterou je Republika Uzbekistán. Pokud bylo v Kazachstánu skutečně po letech zjištěno, např. v souvislosti s padělanými doklady přítele žadatele, že jmenovaný může taktéž padělanými doklady disponovat, bylo v Kazachstánu zahájeno zcela oprávněné šetření věci, přičemž zcela evidentně nikoli za účelem skrytého politického teroru jmenovaného ze strany Uzbekistánu, ale v souvislosti s pácháním trestné činnosti a dlouhodobého klamání kazašských úřadů. Nutno dodat, že ani po předvolání žadatele kazašskou policií nedošlo zjevně ani v Kazachstánu, ani na základě případné spolupráce státních orgánů následně v Kyrgyzstánu k žádným intenzivním krokům vůči osobě žadatele a jeho rodině. Jakkoli žadatel v řízení v souvislosti se

svými potížemi deklaroval obavy o bezpečnost své nezletilé dcery, která je kyrgyzskou státní občankou, tuto za popsané situace zanechal spolu s partnerkou, která je taktéž státní občankou Kyrgyzstánu a doposud neměla stejně jako žadatel v Kyrgyzstánu žádné reálné potíže, u příbuzné v Kyrgyzstánu, přičemž tato zcela bez potíží vycestovala z Kyrgyzstánu přes Kazachstán v listopadu 2017, tedy rok a půl po odjezdu žadatele a matky dítěte z Kyrgyzstánu, čemuž předcházelo i tzv. zkušební vycestování z Kyrgyzstánu do Kazachstánu. Jakkoli žadatel a matka dítěte v řízení tvrdí, že o dceru měli strach a schovávali ji, správní orgán žádnou takovou situaci reálně neshledal, neboť nezletilá A. pobývala po celou dobu dle výpovědi své matky v místě bydliště své tety a svých rodičů v hlavním městě B., nebo v období veder v místě bydliště své babičky v I. oblasti. Přes administrativní potíže s vycestováním nezletilé zaviněné nikoli cílenými obstrukcemi kyrgyzských státních orgánů ve snaze zamezit vycestování dítěte, ale uplynulé platnosti plné moci udělené ze strany rodičů při odjezdu, nezletilá bez obtíží se svojí tetou vycestovala s platným cestovním dokladem přes Kazachstán, kde by měl být žadatel hledanou osobou, až do ČR.

30. K možnosti udělení doplňkové ochrany uvedl, že po smrti prezidenta Islama Karimova a reformám stávajícího prezidenta země Šavkata Mirzijojeva si správní orgán zajistil aktuální informace k situaci v Uzbekistánu. Konkrétně si zajistil informace z databáze ČTK k vývoji v Uzbekistánu po nástupu nového prezidenta, Výroční zprávu Human Rights Watch 2018 Uzbekistán, ze dne 18. ledna 2018, Informaci OAMP - bezpečnostní a politická situace v zemi, 15. 5. 2018, Výroční zprávu Amnesty International 2017 ze dne 22. 2. 2018, Zprávu Freedom House, Svoboda ve světě 2018 - Uzbekistán, Zprávu MZV USA o dodržování lidských práv v Uzbekistánu ze dne 20. 4. 2018, Informaci MZV ČR č. j. 119896/2017-LPTP ze dne 21. 11. 2017 k výjezdu ze země, pobytu v zahraničí a návratu státních občanů Uzbekistánu do vlasti. Žadatel neuvedl a ani správní orgán nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žadateli hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Dle zajištěné Informace OAMP ze dne 15. 5. 2018 k bezpečnostní a politické situaci v zemi uzbecký právní systém neumožňuje udělit trest smrti za žádný trestný čin. Správní orgán tak konstatoval, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany nesplňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. a) zákona o azylu. Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda žadateli o mezinárodní ochranu hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Znění tohoto zákonného ustanovení bylo přejato z čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, při interpretaci pojmu „nelidské nebo ponižující zacházení či trest“, vycházel proto správní orgán rozhodující ve věci z rozsudků Evropského soudu pro lidská práva. Z jeho judikatury mj. vyplývá, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Aby bylo možné pokládat trest za „ponižující“ a aplikovat na něj čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, musí ponižení a pokoření, které jej provázejí, dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Správní orgán však k takovému závěru v konkrétním případě žadatele po zhodnocení všech aspektů v řízeních zjištěných s přihlédnutím k zajištěným informacím o vývoji situace v zemi původu žadatele nedospěl. Žadatel v průběhu správního řízení sdělil, že v případě jeho

návratu by byl zatčen bezpečnostními složkami z důvodu účasti na masové demonstraci v A. v roce 2005. Jmenovaný tvrdí, že trvá aktivní zájem bezpečnostních složek Uzbekistánu i po 13 letech jeho útěku ze země a obává se zadržení v souvislosti s údajným zadržením jeho přítele, který do země původu odcestoval v roce 2016 z důvodu nemoci své matky a byl dle telefonického sdělení jeho bratra po třech dnech zadržen. K takovému závěru však správní orgán po posouzení věci nedospěl, a to s ohledem na okolnosti odchodu jmenovaného ze země původu, s ohledem na dosavadní život jeho rodinných příslušníků v zemi jeho původu a dále zejména s ohledem na politické změny v Uzbekistánu od roku 2016 po smrti bývalého prezidenta Karimova. Na základě takového vývoje nelze cílené špatné zacházení s osobou žadatele, který nebyl ani lidskoprávním aktivistou, aktivním kritikem režimu či novinářem, toliko z důvodu účasti na demonstraci v roce 2005 spolu s velkým počtem dalších řadových uzbeckých občanů v případě návratu do země reálně předpokládat.

31. Ze zajištěné Informace MZV ČR ze dne 22. 11. 2017 vyplývá, že Uzbekistán sleduje svoje občany vracející se ze zahraničí, legislativa žádná omezení ani sankce však nepředpokládá. Navracející se osoby mají přístup k sociálnímu či zdravotnímu systému, vzdělání i na trh práce, vše je omezeno špatnou ekonomickou situací země, která však dopadá na všechny občany země. Informace o sledování občanů, kteří podali žádost o mezinárodní ochranu, v zahraničí aktuálně nejsou, dle aktuální legislativy žádný postih či nebezpečí nehrozí, uzbecké orgány výběrově vyslyšají navracející se osoby. Ačkoli správní orgán nemá v úmyslu na základě zajištěných zpráv označovat uzbecký režim za demokratický, popsányi změnami zcela evidentně v zemi od uvedeného období nastává uvolňování ať už podmínek cestování uzbeckých občanů do zahraničí a zpět, tak samotných bezpečnostních podmínek v zemi ve vztahu k režimu předchozího prezidenta a tehdejšími událostem.
32. K žadatelem popsané situaci po událostech v A. v roce 2005, kde jmenovaný nijak aktivně nevystupoval, účastnil se akce pasivně spolu s tisíci dalšími osobami, nebyl nikdy osobou, která aktivně vystupuje proti uzbeckému režimu ani za vlády bývalého prezidenta Karimova, správní orgán konstatuje, že po kumulativním zhodnocení všech žadatelem sdělených informací o odchodu ze země, následnému dlouholetému životu v sousedních zemích na základě fiktivní totožnosti a falešných dokladů a odjezdu z Kyrgyzstánu až v roce 2016, nedospěl k závěru o reálném riziku vážné újmy v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání v zemi původu aktuálně v případě návratu do Uzbekistánu. Z výpovědi žadatele je zjevné, že jmenovaný ačkoli měl možnost hledat reálnou ochranu v případě reálných obav ze špatného zacházení v Uzbekistánu bezprostředně po nastalé situaci v A., tento namísto toho po zajištění padělaných dokladů Kyrgyzské republiky (konkrétně řidičského průkazu) a Republiky Kazachstán (cestovního pasu a občanského průkazu) vědomě a opakovaně klamal kyrgyzské i kazašské úřady falešnou identitou, pod kterou dokonce uzavřel manželství a nechal změnit jméno své dceři, která se narodila s kyrgyzskou státní občankou R. B., která současně s ním žádá o mezinárodní ochranu, a kterou v řízení nazývá svojí manželkou. Správní orgán konstatuje, že v nastalé nepřehledné a bezpečnostně problematické situaci v Uzbekistánu v roce 2005 byl v jistém ohledu postup jmenovaného stran snahy o neprozrazení jeho identity a vyčkání uklidnění situace a zvážení dalšího postupu pochopitelný, pokud však jmenovaný žádá o udělení

mezinárodní ochranu po 11 letech po nastalých událostech, je patrné, že jmenovaný své deklarované obavy nepociťoval tak tíživě, jak tvrdí, a motivem k podání žádosti, resp. odchodu z Kyrgyzstánu a Kazachstánu bylo předpokládané prozrazení jeho falešné identity v Kazachstánu, který není zemí jeho státní příslušnosti. Uvedenou skutečnost podporuje i fakt, že jmenovanému bylo kazašskými úřady doručeno několik předvolání k výslechu v pozici podezřelého, přičemž v případě, že skutečně došlo ke zjištění kazašských úřadů o padělání úředních listin, resp. vydání pravých listin na základě již předešlé falešné identity, je postup kazašských úřadů zcela logický a oprávněný. Jmenovaný jistě v situaci, kdy uprchl z Uzbekistánu v roce 2005 a řešil svůj další postup, nebyl nucen dalších 11 let klamat úřady dalších dvou států a střídavě žít v Kyrgyzstánu a Kazachstánu, měl zcela evidentně možnost cestovat a hledat účinnou ochranu měl bezesporu minimálně již v roce 2006. Během svého pobytu v Kazachstánu a Kyrgyzstánu jmenovaný nespočetně krát překročil státní hranici těchto zemí, opatřil si množství nepravých dokumentů, včetně kyrgyzského řidičského průkazu, dokonce se oženil a změnil své dceři v roce 2015 příjmení, a to vše za předpokladu, že taková situace přetrvá i do budoucna. V Kyrgyzstánu jmenovaný doposud neměl naprosto žádné potíže, a to jakkoli se vědomě dlouhodobě vystavil riziku prozrazení své totožnosti, jak pokud jde o disponování fotokopii uzbeckého cestovního pasu a řidičského průkazu, tak pokud jde dokonce o aktivní předložení uzbeckého rodného listu na matričním úřadě v Kyrgyzstánu ve snaze o zápis jeho pravého uzbeckého příjmení do rodného listu dcery, přičemž uzbecký rodný list si jmenovaný nechal zaslat prostřednictvím bratra přes M. Ani skutečnost, že se jmenovaný s uzbeckými doklady s odlišnou totožností pohyboval od roku 2005 na území sousedního Kyrgyzstánu, přičemž uzbecký rodný list dokonce předložil i kyrgyzským úřadům, od kterých jak v řízení tvrdí, se obával a nadále obává svého navrácení do země svého původu a aktivní spolupráce s bezpečnostními složkami Uzbekistánu, nesvědčí o reálných obavách žadatele. Dále přestože žadatel deklaruje obavy o svůj život a bezpečnost v Uzbekistánu a tvrdí trvalý aktivní zájem bezpečnostních složek o jeho osobu, v zemi žije běžným životem bez potíží celá jeho početná rodina, přičemž dle jeho vyjádření sestra žadatele v roce 2006 zaslala faxem z nejasných důvodů kopii jeho uzbeckého pasu, který přes tehdejší tvrdý režim dokázal zajistit bratr s manželkou měsíc po jeho odchodu z Uzbekistánu. Nelze ani reálně předpokládat, že v době režimu prezidenta Karimova by byl jmenovanému nový uzbecký pas vydán, nebo že by rodině žadatele nebyla v tomto ohledu věnována aktivní pozornost, za okolností, které žadatel v řízení tvrdí, navíc právě v době nastalých událostí v A., tedy v době, kdy uzbecké bezpečnostní složky měly přísně sledovat pohyb uzbeckých občanů a jejich aktivity. Pokud jmenovaný tedy tímto krokem vědomě podstoupil vysoké riziko v souvislosti s prozračením jeho identity zasláním kopie uzbeckého pasu, a dále v souvislosti s možným ohrožením jeho příbuzných dosud žijících v Uzbekistánu, kteří žádné potíže nikdy neměli a nemají je ani aktuálně, byť jim navíc žadatel dle svých slov dne 20. 12. 2018 aktivně telefonuje, nelze předpokládat jeho pokračující reálné obavy o svoji bezpečnost ze strany uzbeckých státních orgánů. Dále jakkoli v řízení deklaroval jmenovaný obavy o bezpečnost své dcery, tuto za popsané situace zanechal u příbuzné své partnerky v Kyrgyzstánu, přičemž tato zcela bez potíží vycestovala z Kyrgyzstánu přes Kazachstán v listopadu 2017, tedy rok a půl po odjezdu žadatele a jeho partnerky z Kyrgyzstánu, přičemž jejímu odjezdu předcházelo i tzv. zkušební vycestování z Kyrgyzstánu do Kazachstánu. Jakkoli žadatel a matka dítěte paní R. B. v řízení tvrdí, že o dceru měli

strach a schovávali ji, správní orgán žádnou takovou situaci reálně neshledal, neboť nezletilá A. pobývala po celou dobu v místě bydliště své tety v hlavním městě B., kde bydleli také její rodiče, nebo v období veder v místě bydliště své babičky v I. oblasti. Přes administrativní potíže zaviněné nikoli obstrukcemi státních orgánů ve snaze zamezit vycestování dítěte, ale uplynulé platnosti plné moci ze strany rodičů, nezletilá bez obtíží se svoji tetou vycestovala s platným cestovním dokladem přes Kazachstán, kde by měl být žadatel hledanou osobou, až do ČR.

33. K předloženým předvoláním a příkazu o vyhledání obviněné osoby kazašské policie, žalovaný uvedl, že tato v žádném ohledu nedokládají reálný předpoklad pronásledování ze strany státních orgánů Uzbekistánu, ale poukazují na zcela jistě oprávněné šetření kazašských bezpečnostních složek, vzhledem k tomu, že padělání dokladů je závažným trestným činem ve všech zemích včetně zemí s vysokým stupněm demokracie. Jmenovaný si zajistil vízum k vycestování z Kazachstánu resp. Kyrgyzstánu, a celou řadu dokladů, není důvod se domnívat, že by nebyl schopen vycestovat z Kyrgyzstánu či Kazachstánu dříve a hledat reálnou ochranu v nastalé situaci, pokud by ohrožení své osoby v minulosti pociťoval tak palčivě, jak tvrdí.
34. Správní orgán k problematice dodržování lidských práv v zemi původu žadatele konstatoval, že Uzbekistán obecně jistě ani aktuálně nelze označit za zemi s vyspělou demokracií a zjištěné informace obecně tuto skutečnost do jisté míry potvrzují, nicméně tato skutečnost pro posouzení udělení reálně hrozící vážné újmy v konkrétním posuzovaném případě rozhodně nestačí. Dle správního orgánu nelze bez přihlídnutí ke konkrétním aspektům případů bez dalšího udělit mezinárodní ochranu všem osobám pocházejícím ze zemí s nižším či žádným stupněm demokracie, neboť je vždy nutno zkoumat, zda uvedená konkrétní osoba byla takovému zacházení přímo vystavena, nebo jí taková situace s vysokou mírou pravděpodobnosti reálně hrozí. Základním principem posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany je princip individuálního posouzení a správní orgán v konkrétním případě žadatele takovou skutečnost nezjistil, pokud žadatel aktuálně deklaruje hrozící vážnou újmu ze strany státních orgánů země svého původu na základě pasivní účasti na události před 13 lety během předchozího režimu, jehož navíc ani nebyl nikdy aktivním odpůrcem. Pokud jde o sdělení žadatele týkající se údajného zadržení jeho přítele po návratu do Uzbekistánu, je nutno konstatovat, že v případě pobytu na území Uzbekistánu na základě padělaných dokladů, nelze považovat jeho zadržení jako nelogické, přičemž žadatel sám platnými uzbeckými doklady disponuje doposud, a k legálnímu návratu do země a pobytu zde mu nic v tomto směru nebrání, pokud byl schopen přejít kyrgyzskou hranici v roce 2005 pouze s uzbeckým řidičským průkazem a v zemi původu disponuje platným uzbeckým pasem, který mu zcela bez potíží zajistila v roce 2005 jeho rodina, přičemž uzbecké bezpečnostní složky zcela evidentně žádnou zvýšenou pozornost vůči rodině žadatele doposud nevěnovaly, natož, aby členové rodiny v souvislosti s osobou žadatele čelili jakémukoli vážnému jednání ze strany státních orgánů.
35. Po zhodnocení výpovědi jmenovaného o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem ze země, posouzení jeho hlavních motivů k odchodu z vlasti a výše citovaných aktuálních

informačních pramenů, zejména aktuálních informací o změnách v situaci v Uzbekistánu co do konkrétních uvolnění režimu a změn pravidel cestování a návratů občanů Uzbekistánu, nedospěl správní orgán rozhodující ve věci k závěru, že by konkrétně výše jmenovanému žadateli v případě návratu do vlasti reálně hrozilo v současné době přímé a bezprostřední nebezpečí takového jednání ze strany státních orgánů země, které by ve své povaze bylo možno vyhodnotit jako vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu.

36. Správní orgán v případě výše jmenovaného posuzoval také otázku, zda mu v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Na základě informací ze zpráv o bezpečnostní situaci v Uzbekistánu, zejména Informace OAMP Uzbekistán - Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 15. 5. 2018, a z jeho úřední činnosti je správnímu orgánu známo, že na území Uzbekistánu neprobíhá ozbrojený konflikt, který by mohl žadatele v případě jeho návratu do vlasti ohrozit na životě či lidské důstojnosti. Případné vycestování výše uvedeného žadatele po posouzení skutečností sdělených žadatelem nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Jmenovaný nemá v ČR žádné trvalé vazby ani neuvedl ke své osobě žádné další relevantní skutečnosti, na základě nichž by měl správní orgán dojít k závěru, že vycestováním z ČR by v jeho případě mělo dojít k porušení mezinárodních závazků ČR. Správní orgán rozhodující ve věci tak na základě provedeného správního řízení dospěl k závěru, že výše jmenovaný žadatel o mezinárodní ochranu nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu a doplňková ochrana se neuděluje.

VI. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

37. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
38. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je dle písm. a) pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo dle písm. b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
39. Podle § 14a zákona o azylu doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého

posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

40. Žalobce při ústním jednání výslovně souhlasil s tím, aby soud jednal, když v souvislosti s obtížemi s doručením předvolanky nebyla dodržena 10 denní lhůta na přípravu. Při jednání uvedl, že s sebou žádné listinné důkazy nemá. Soud konstatoval, že některé odkazy na webové stránky již nelze nalézt, k tomu žalobce uvedl, že to tak je, tyto stránky si však nevytiskl a nemá je tak k dispozici (v žalobě pod odkazy 2, 6, 5). Navrhoval-li žalobce důkaz - odpověď Rakouského centra pro informace o zemích původu, podle kterého jsou účastníci demonstrací stále ohroženi pronásledováním (v žalobě označeno pod odkazem 1), k dotazu soudu uvedl, že jde o zprávu staršího data, zhruba 2014, 2015, tedy nikoli aktuální. Staršího data (2016) je i zpráva pod odkazem 4. Ke zprávě pod bodem 4 soud dále uvádí, že je uvedena též ve zdrojích Informace OAMP ze dne 15. 5. 2018. Ve věci relevantní by mohla být zpráva pod odkazem 3 ve vztahu k navracejícím se uzbeckým občanům. Informace, že tyto osoby jsou nějakým způsobem monitorovány, však vyplývá i ze shromážděných podkladů, dále žalobci nic nebránilo tyto podklady předložit žalovanému. Ze zprávy Uzbekistán Informace č. j. 119896/2017-LPTP ze dne 22. 11. 2017 vyplývá, že uzbecké úřady mají přehled o pobytu svých občanů v zahraničí, aktivně se však zaměřují pouze na odpůrce režimu, což žalobce není. K žalobcem citované zprávě Human Rights Watch ze dne 27. 3. 2018, že kromě žurnalistů a lidskoprávních aktivistů jsou pronásledováni i občané, kteří zastávají kritické postoje vůči současné vládě, soud konstatuje, že žalobce nijak politicky aktivní není, nebyl nijak aktivní ani před účastí na demonstraci v roce 2005, ani nikdy poté. Soud tedy shledal, že bylo možno věc rozhodnout bez těchto důkazů a jako nadbytečné je dále po žalobci nevyžadoval. Pokud žalobce s odkazem na výroční zprávu Amnesty International 2018 uváděl, že uzbecké úřady zneužívají nucené návraty svých státních občanů ze zahraničí k vykonstruování smyšlených obvinění vůči nim, navracející se osoby jsou vyslýchány a mučením donucovány k doznání ke smyšleným protiprávním jednáním, soud konstatuje, že toto z výroční zprávy Amnesty International 2018 (alespoň z verze založené ve spisu) nevyplývá.
41. Žalobce namítal, že pro účast na demonstraci v A. v květnu 2005 mu měl být udělen azyl podle § 12 zákona o azylu. V rozsudku ze dne 28. 5. 2009, č. j. 5 Azs 36/2008 - 119, Nejvyšší správní soud konstatoval, že pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu musí žadatel kumulativně splnit následující kritéria: (1) musí se nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít odůvodněný strach; (3) jemu hrozící újma musí dosahovat intenzity pronásledování; (4) ochrana v zemi původu selhala; (5) musí být pronásledován z azylově relevantních důvodů; a (6) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (§ 15 zákona o azylu). Dále shledal, že: „*Obava z ohrožení života v zemi původu tudíž není ještě sama o sobě důvodem pro udělení azylu; musí být rovněž prokázáno, že jde o*

obavu z pronásledování proto, že žadatel má určité politické přesvědčení, vyznává určitou víru, patří k určité národnosti, rase, určité sociální skupině či pohlaví.”

42. Soud předně konstatuje, že i jednorázová účast na demonstraci může být uplatňováním politických práv, odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 423/2004 - 81 ze dne 20. 10. 2005 však není případný, neboť žalobce v odkazovaném případě byl protiprávně zadržen právě v souvislosti s účastí na demonstraci, bylo mu vyhrožováno, jeho známí byli fyzicky napadeni v souvislosti s účastí na demonstraci. Žalobce v žalobě tvrdí, že s ním policie brutálně zacházela právě pro jeho účast na událostech v A. Toto tvrzení v žalobě je však evidentně nepravdivé, neboť sám žalobce v pohovoru uvedl, že výslech na policii absolvoval v březnu 2005, v souvislosti s vyšetřováním zaměstnavatele, událostí v A. se žalobce účastnil až v květnu 2005, následně ihned neztotožněn odcestoval z Uzbekistánu do Kyrgystánu, skutečnost, že se státní orgány dozvěděly o účasti žalobce na demonstraci, žalobce dovozuje toliko z toho, že mu policie v souvislosti s vyšetřováním zaměstnavatele a podáním svědectví zakázala opustit město, což porušil.
43. Žalobce tedy doposud reálně žádnému pronásledování ze strany státních orgánů v zemi původu nečelil. Žalobce v souvislosti s účastí na demonstraci v A. roce 2005 žádné potíže neměl, ani jeho rodina, státní úřady žalobci bez obtíží v době bezprostředně po událostech vydaly nový cestovní pas. Pokud o něj úřady projevovaly zájem vyptáváním se u rodiny, toto nelze hodnotit jako pronásledování. Rodinní příslušníci žádné problémy neměli, žalobce uváděl příběh synovce, tento se však demonstrace v A. vůbec nezúčastnil. Žalobce pak přes bratra pobývajícího v M. získal bez obtíží svůj uzbecký rodný list, který dokonce aktivně předložil kyrgyzským úřadům ve snaze zápisu do rodného listu své dcery.
44. Podstatné je, v zemi původu došlo ke změně režimu, kdy po smrti prezidenta Karimova se celková situace v zemi významně zlepšila, situaci v zemi podrobně popsal žalovaný v napadeném rozhodnutí. Podle zprávy ČTK ze dne 31. 1. 2018 po nástupu prezidenta Mirzijojeva se v Uzbekistánu objevují známky uvolňování, velké množství osob postihovaných dříve za protistátní činnost byly omilostněny či vyřazeny z „černých listin“, kde se z rozhodnutí úřadů lidé ocitali kvůli podezření z odporu proti režimu. Podle Informace Human Rights Watch ze dne 18. 1. 2018 prezident Mirzijojev propustil některé politické vězně, zmírnil určitá omezení týkající se svobody projevu, vyňal některé osoby z „černé listiny“, zvýšil odpovědnost institucí vůči občanům. Zároveň však činnost osob vyjadřujících kritický názor, včetně nezávislých aktivistů za lidská práva, novinářů a právníků je stále velkou měrou potlačována. Žalobce nikdy nebyl politicky aktivním člověkem, jeho účast na demonstraci v roce 2005 byla jednorázová, byl jedním z mnoha účastníků, přitom od května 2005 žádné své politické názory neprojevoval, už vůbec ne ve vztahu k současné vládě a k současnému prezidentovi. Soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že na základě takového vývoje v zemi nelze perzekuci osoby žadatele, který nebyl ani lidskoprávním aktivistou, aktivním kritikem režimu či novinářem, toliko z důvodu účasti na demonstraci v roce 2005 spolu s velkým počtem dalších řadových uzbeckých občanů, v případě návratu do země s přiměřenou pravděpodobností předpokládat. V této souvislosti srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2005, sp. zn. 4 Azs 76/2005, podle

kterého „pokud v zemi, v níž byl žadatel pronásledován pro své aktivní politické postoje, dojde k takové změně politické situace, že tvrzená perzekuce již nadále nehrozí, odpadá v takovém případě i potřeba mezinárodní ochrany formou azylu.“

45. Žalobce se snaží posunout a rozšířit svůj azylový příběh, když žalovanému vytýká, že se v rozhodnutí nevyjádřil k mučení a zadržení otce žalobce. Takové tvrzení však žalobce prvně uvedl až v žalobě, srovnej čl. 22 správního spisu, kde žalobce uvedl, že se otce na žalobce vyptávali, mělo to vliv na jeho zdraví, proto zemřel předčasně (v 80 letech), na čl. 20 správního spisu pak uvádí bez dalších podrobností, že otci vyhrožovali. K námitce, že se žalovaný nevypořádal se smrtí synovce, k tomuto soud uvádí, že žalobce uvedl, že jej zadržela dopravní policie, když převážel drogy, synovec se udalostí v A. nijak neúčastnil, měl zemřít následně ve vězení v roce 2009. V žalobě pak žalobce uváděl, že šlo o bratra, nikoli o synovce, při jednání vysvětlil, že šlo skutečně o synovce. Soud má za to, že pokud se žalovaný výslovně ke smrti synovce v roce 2009 nevyjádřil, nezpůsobuje to nepřekoumatelnost rozhodnutí, z této skutečnosti ani soud neodvozuje azylově relevantní závěry pro rozhodnutí. Soud má za to, že pokud v roce 2008 dopravní policie při rutinní kontrole zatkla synovce žalobce, nemá to azylovou relevanci ve vztahu k žalobci, a to i za předpokladu, že drogy skutečně byly podstrčené, neboť synovec se udalostí v A. vůbec neúčastnil, žalobce pak při demonstraci v roce 2005 ztotožněn nebyl, není důvod, aby se snad tato událost odehrála jako důsledek účasti žalobce na událostech v A.
46. Pravdivost tvrzení žadatele a hodnověrnost jeho osoby jsou základem, z něhož se v azylovém řízení nutně vychází, neboť skutečnosti, o kterých žadatel tvrdí, že byly důvodem jeho odchodu či důvodem vzniku jeho obav z návratu, mohou být ověřeny zpravidla jen rámcově. Potřebnou věrohodnost přitom sama osoba, a tím i její příběh, nutně ztrácí, je-li nepravdivost jejích tvrzení zjištěna nebo jde-li o tvrzení, která jsou v celkovém kontextu věci nemožná a vyloučena. V žalobě žalobce evidentně uváděl nepravdivé skutečnosti, s cílem vygradovat svůj azylový příběh, a to právě v okolnostech, které jsou z hlediska azylové relevance velmi podstatné. Policie v žádném případě nemohla žalobce při výslechu v březnu 2005 mučit pro účast na demonstraci v květnu 2005. Ohledně svého otce žalobce v žalobě tvrdil, že byl kvůli žalobci a jeho účasti na demonstraci mučen, též že byl zadržen, takové tvrzení však neuvedl v žádném ze tří výslechů před správním orgánem, kde uvedl toliko, že se otce státní úřady vyptávaly, případně mu vyhrožovaly, bez uvedení detailů a bližších okolností. Žalobce také několikrát změnil tvrzení ohledně svého synovce, zde však soud nevylučuje, že bratr a synovec mohli být zaměněni v rámci překladu. V tomto světle pak výrazněji vystupují i rozpory ve výpovědích žalobce a manželky, když manželka vypovídala, že kolem 2. 6. 2016 se u jejích rodičů vyptávali lidé ze státní bezpečnostní služby, ukázali průkaz státní bezpečnostní služby, naopak žalobce uvedl, že jej kontroloval jeden obvodní policista na konci dubna 2016, jindy se na něj nikdo nevyptával, po konfrontaci s výpovědí manželky posléze uvedl, že i 2. 6., šlo o obvodní policisty, manželka to zřejmě špatně pochopila.
47. Soud má za to, že tato nepravdivá vyjádření žalobce v podstatných věcech oslabují a podlamují celkově jeho azylový příběh. Posuzováním žádosti o azyl, v níž žadatel uvádí nevěrohodné skutečnosti ve vztahu k azylově relevantním důvodům, se Nejvyšší

správní soud zabýval také např. v rozsudcích ze dne 19. 8. 2004, č. j. 4 Azs 152/2004 - 36, ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 - 40 a ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 - 63.

48. Tvrzeným obavám žalobce a tvrzenému skrývání identity nenasvědčuje ani jeho postup, kdy svůj uzbecký rodný list na pravé jméno aktivně předložil kyrgyzským úřadům ve snaze zápisu do rodného listu své dcery, ač k tomu okolnostmi nebyl nijak nucen. Žalobce měl dále po celou dobu pobytu v Kyrgyzstánu a Kazachstánu také svůj uzbecký řidičský průkaz s pravou identitou, a to i během přechodu státních hranic a odjezdu do ČR. Ani tato skutečnost nesvědčí o reálných obavách z nuceného návratu do Uzbekistánu kyrgyzskými úřady či kazašskými úřady, přičemž jako osoba údajně po celá léta hledaná uzbeckými bezpečnostními složkami aktivně velmi často překračoval hranice mezi Kazachstánem.
49. Žalobce dovozoval intenzivní zájem uzbeckých státních orgánů na základě předvolání ze strany policie z Kazachstánu. Tuto skutečnost žalovaný posoudil správně, když nelze předpokládat, že by předvolání mělo mít souvislost s událostmi z roku 2005. Žalobce dlouhodobě žil pod cizí identitou (od roku 2005 do roku 2016), je tedy pravděpodobné, že předvolání směřuje k osvětlení těchto skutečností. Soud vychází z toho, že žalobce nebyl při demonstraci nijak ztotožněn, byl tzv. jeden z davu, v době, kdy by bylo možné nějaký postih předpokládat nejvíce, tedy v době po demonstraci, žalobce žádné reálné potíže neměl, naopak mu byl měsíc po událostech v A. vydán bez jakýchkoli problémů pas, ani předtím, ani poté žádné své politické názory neprojevoval. V roce 2006 mu sestra kopii pasu bez obtíží odfaxovala do Kyrgystánu. Soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že žalobce nemusel čekat 11 let, než v bezpečné zemi požádá o mezinárodní ochranu, když z Kyrgystánu několikrát bez problému vycestoval. Účast žalobce na demonstraci v květnu 2005 byla patrně důvodem pro jeho odchod z Uzbekistánu, nebyla již však bezprostřední pohnutkou podání žádosti o mezinárodní ochranu (v této souvislosti srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 423/2004-81 ze dne 20. 10. 2005).
50. Žalobci bylo zasláno předvolání úřady Kazachstánu, a to za situace, kdy žalobce žil velmi dlouhou dobu pro falešnou identitou, z předvolánky nelze dovozovat tvrzený intenzivní zájem úřadů Uzbekistánu. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 3/2020 - 70 ze dne 17. 9. 2020, podle kterého *pro udělení azylu musí žadatel prokázat odůvodněný strach z hrozící újmy (která dosahuje intenzity pronásledování). Odůvodněnost obav je posuzující správní orgán povinen zkoumat se zaměřením do budoucnosti (prospektivně). Zásadním ukazatelem odůvodněnosti těchto obav coby „předvídatvého očekávání nebezpečí“ jsou akty pronásledování, jež žadatel již prožil v minulosti, společně s informacemi o tom, co postihlo osoby podobných charakteristik, které v zemi původu zůstaly. Rovněž kvalifikační směrnice k tomu uvádí, že „skutečnost, že žadatel již byl pronásledován nebo byl vystaven přímým hrozbám pronásledování, je závažným ukazatelem odůvodněnosti obav žadatele z pronásledování, neexistují-li závažné důvody domnívat se, že pronásledování se již nebude opakovat.“ Pronásledováním se podle § 2 odst. 4 zákona o azylu rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna,*

podporována nebo trpěna původci pronásledování. Čl. 9 odst. 2 kvalifikační směrnice demonstrativně vypočítává některé typické příklady jednání, jež pronásledování zakládají. Jsou jimi mimo jiné též právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem; nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání a odeprání soudní ochrany, které vede k nepřiměřenému nebo diskriminačnímu trestu. Hrozbu pronásledování nevytváří sama o sobě skutečnost, že proti žadateli o udělení mezinárodní ochrany může být v zemi původu zahájeno, nebo dokonce již bylo zahájeno trestní stíhání v právním a institucionálním prostředí nedosahujícím běžné úrovně západních právních států. Mezinárodní ochrana jako právní institut není nástrojem pro vyhnutí se snášení negativních důsledků trestního stíhání v zemi původu (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2004, sp. zn. IV. ÚS 12/04). Pokud není již se samotným trestním stíháním spojena hrozba vážné újmy nebo není vedeno z účelových důvodů, nejsou azylově relevantní ani případné excesy při vyšetřování či obecně tvrdá praxe orgánů v trestním řízení. Tyto závěry beze zbytku platí pro tzv. obecnou kriminalitu. Také Příručka UNHCR v čl. 56 - 59 uvádí, že uprchlík je obětí – nebo potenciální obětí – bezpráví, a ne osobou prchající před zákonem.“

51. Soud nepřehlédl, že v roce 2005 s žalobcem policie ve vlasti zacházela brutálním způsobem, nikoli však pro uplatňování politických práv či svobod, nebo pro rasu, pohlaví, náboženství, národnost, příslušnost k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, ale v souvislosti s vyšetřováním zaměstnavatele žalobce. Není žádný důvod se domnívat, že v souvislosti s tímto případem by mělo k dalším výsledkům ohledně bývalého zaměstnavatele dojít (a není to ani žalobcem tvrzeno).
52. Soud tak uzavírá, že ve věci nebylo zjištěno, že by žalobce byl v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, ani nebyla shledána přiměřená pravděpodobnost pronásledování z důvodů jeho politických názorů (když jiné důvody tvrzeny nebyly), azylové řízení není prostředek ochrany před případným trestním stíháním kvůli padělání dokladů.
53. Namítal-li žalobce, že mu v zemi původu hrozí nebezpečí mučení či popravky, s těmito skutečnostmi se napadené rozhodnutí vypořádává na straně 14 až 17 v hodnocení důvodů pro udělení doplňkové ochrany, není tak důvodná námitka, že se žalovaný tímto nebezpečím nezabýval. V této souvislosti soud doplňuje, že situací v Uzbekistánu se správní soudy zabývaly opakovaně, a to zejména problematikou postupu veřejné moci vůči občanům Uzbekistánu navracejícím se ze zahraničí. V usnesení ze dne 3. 10. 2018, č. j. 6 Azs 291/2018 – 25, Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, který uvedl, že ačkoli tamější vláda „[p]ohyb svých občanů poměrně bedlivě sleduje, ekonomičtí migranti ani neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu obvykle nečelí po návratu do Uzbekistánu problémům ze strany státních orgánů. V případě dlouhodobého pobytu občanů v zahraničí lze v praxi očekávat pouze potíže těchto osob při vydání nového výjezdního povolení v budoucnu.“ Obdobně lze odkázat rovněž na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 81/2019 – 33, ze dne 13. 11. 2019; č. j. 10 Azs 319/2019 – 25, ze dne 24. 10. 2019, č. j. 4 Azs 378/2018 -32, ze dne 20. 2. 2019, č. j. 3 Azs 133/2018-50, ze dne 23. 8. 2019 nebo č. j. 5 Azs 392/2018-30, ze dne 5. 9. 2019.). Žalovaný v posuzovaném případě vycházel z aktuálních a relevantních zpráv o zemi

původu, žalovaný velmi podrobně popisuje známky uvolnění, díky reformám nově zvoleného prezidenta Mirzijojeva (v prosinci roku 2016) po smrti prezidenta Karimova byly omilostněny tisíce lidí dříve stíhaných za protistátní činnost, někteří uzbečtí disidenti mohou cestovat, do Taškentu se může vrátit organizace Human Rights Watch, uvolněny byly podmínky v uzbeckých věznicích, změnil se podmínky cestování do zahraničí a prezident projevil vůli reformovat uzbecké hospodářství, jež zcela spadá pod kontrolu státu. Uzbecké zákony poskytují svobodu vnitřního pohybu, zahraničního cestování, emigrace a repatriace, vláda tyto svobody dosud omezovala především požadavkem tzv. výjezdních víz pro osoby cestující mimo prostor států SNS. Uzbekistán sice sleduje svoje občany vracející se ze zahraničí, legislativa žádá omezení ani sankce však nepředpokládá. Navracející se osoby mají přístup k sociálnímu či zdravotnímu systému, vzdělání i na trh práce, vše je omezeno špatnou ekonomickou situací země, která však dopadá na všechny občany země. Informace o sledování občanů, kteří podali žádost o mezinárodní ochranu, v zahraničí aktuálně nejsou, dle aktuální legislativy žádný postih či nebezpečí nehrozí, uzbecké orgány výběrově vyslýchají navracející se osoby. Žalovaný správně poukázal v tomto ohledu na usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 291/2018 - 25 ze dne 3. 10. 2018: „V nynějším řízení však žalovaný vycházel z aktuálních Informací ministerstva zahraničních věcí ze dne 22. 11. 2017, z dokumentu Ministerstva vnitra ze dne 15. 9. 2017 „Uzbekistán, bezpečnostní a politická situace v zemi“ a ze zprávy ČTK z 31. 1. 2018. Z těchto informací vyplývá, že jakkoliv je Uzbekistán obecně hodnocen jako nesvobodná země s výraznými nedostatky v oblasti politických práv a občanských svobod, po nástupu prezidenta Mirzijojeva k moci v září roku 2016 došlo v zemi k jistému uvolnění, a to i ve vztahu ke kritikům režimu a osobám podezřelým z extremismu. Uzbecké zákony poskytují svobodu vnitřního pohybu, zahraničního cestování, emigrace a repatriace, omezenou pouze požadavkem tzv. výjezdních víz pro vycestování mimo území Společenství nezávislých států. Ačkoliv vláda pohyb svých občanů poměrně bedlivě sleduje, ekonomičtí migranti ani neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu obvykle nečelí po návratu do Uzbekistánu problémům ze strany státních orgánů.“ Lze odkázat i na usnesení Nejvyššího správního soudu 8 Azs 102/2020 – 30 ze dne 8. 9. 2020, podle kterého je otázka poměrů v Uzbekistánu je pak dosavadní judikaturou již řešena, je řešena jednoznačně a není důvod k judikatornímu odklonu. Podle této judikatury neodůvodňují poměry v Uzbekistánu obecné přiznávání doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, čehož se stěžovatel domáhá. Kromě výše uváděných usnesení čj. 6 Azs 291/2018-25 a čj. 5 Azs 392/2018-30, na které odkazoval již městský soud, lze uvést také aktuální usnesení ze dne 17. 6. 2020, čj. 4 Azs 51/2020-30, a usnesení ze dne 14. 6. 2020, čj. 10 Azs 12/2020-40, ve kterých se Nejvyšší správní soud rovněž vyjadřoval k situaci v Uzbekistánu.

54. Skutečnost, že země původu žalobce není demokratickým státem a že ekonomická situace není v zemi ideální, není důvodem pro udělení doplňkové ochrany. Aby mohla být žadateli doplňková ochrana udělaná, musí být shledána hrozba vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Tak tomu ale v případě žalobce nebylo, neboť ze zpráv o zemi původu vyplývá, že v Uzbekistánu došlo k řadě zlepšení a uzbeckým občanů v případě návratu po dlouhodobém pobytu v zahraničí automaticky vážná újma nehrozí. Soud ani zde neshledal v postupu žalovaného žádné pochybení.

55. K obecným námitkám uvedeným v žalobě soud obecně uvádí, že nebylo zjištěno, že žalobci hrozí nucené zmizení. Pokud žalobce tvrdí, že žalovaný měl konfrontovat své závěry s dalšími zdroji a informacemi, nic žalobci nebránilo konkrétní zdroje předložit či označit, podklady shromážděné žalovaným pak soud hodnotí jako dostatečné a aktuální. Namítal-li žalobce, že se žalovaný se měl zabývat situací ve vězeňských zařízeních, takový požadavek žalobce v řízení nevznosl, zároveň uvedl, že proti němu není vedeno žádné trestní stíhání, za současné situace tak uvěznění žalobce není okolnost, která by měla bezprostředně a reálně nastat.
56. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
57. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. května 2021

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně